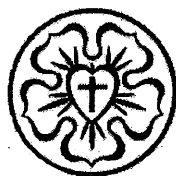

Evangélikus

Közlöny

A Magyarországi
Evangélikus Egyház
hivatalos lapja
2. ÉVFOLYAM 5. SZÁM
2000. DECEMBER 1.

TARTALOMJEGYZÉK

MAGYARORSZÁGI EVANGÉLIKUS EGYHÁZ ZSINATA

Zsinati törvénymódosítások

1. oldal

ÉSZAKI EGYHÁZKERÜLET

Egyházkerületi alakuló közgyűlés 2000. szeptember 9-én

(Felügyelői székfoglaló, Benczúr László)

6. oldal

(Az Északi Egyházkerület tisztségviselői)

7. oldal

NYUGAT (DUNÁNTÚLI) EGYHÁZKERÜLET

Székfoglaló beszédek 2000. szeptember 23-án

(Felügyelői székfoglaló, Dr. Weltler János)

9. oldal

(Püspöki székfoglaló, Ittész János)

10. oldal

(A Nyugati (Dunántúli) Egyházkerület tisztségviselői)

14. oldal

DÉLI EGYHÁZKERÜLET

Egyházkerületi alakuló közgyűlés 2000. október 5-én

(Felügyelő jelentése, Dr. Sólyom Jenő)

17. oldal

(Püspök jelentése, D. dr. Harmati Béla)

17. oldal

(A Déli Egyházkerület tisztségviselői)

18. oldal

Szerkeszti az Országos Egyház Elnöksége

A szerkesztésért felelős: dr. Frenkl Róbert országos felügyelő

ISSN 1419-7103

Kiadja az Evangélikus Sajtóosztály

Felelős kiadó: Tóth-Szöllős Mihály

Szerkesztőség és kiadóhivatal: 1085 Budapest, Üllői út 24.

Telefon/fax: 317-1108, 317-5478.

ZSINATI TÖRVÉNYMÓDOSÍTÁSOK

A MAGASABB EGYHÁZKORMÁNYZATI SZINTEKEN VÉGZETT EGYHÁZI SZOLGÁLATRÓL ÉS EGYHÁZKORMÁNYZÁSRÓL SZÓLÓ 1997. ÉVI IV. TÖRVÉNY, VALAMINT A VÁLASZTÁSOKRÓL ÉS A SZAVAZÁSRÓL SZÓLÓ 1997. ÉVI VII. TÖRVÉNY MÓDOSÍTÁSÁRÓL SZÓLÓ 2000. ÉVI IX. TÖRVÉNY

1.§ Az egyházi szolgálatról és egyházkormányzásról a magasabb egyházkormányzati szinteken szóló 1997. évi IV. törvény (továbbiakban: Ek.tv.) 110.§ b) pontjának új szövege:
„megválasztja az országos elnökség tagjai közül az elnök-püspököt és az országos felügyelő-helyettest.”

2.§ Az Ek.tv. 119.§ első mondata a következőképpen módosul:
„Az országos presbitérium ülésvezető elnöke az elnök-püspök és az országos felügyelő.”

3.§ Az Ek.tv. 127.§ harmadik mondata a következőképpen módosul:
„Az országos elnökség tagjai az országos felügyelő és az egyházkerületek elnökségei.”

4.§ Az Ek.tv. 130.-ának új szövege:
„Az országos elnökség tagjai közül az elnök püspök és az országos felügyelő, mint az elnökség adminisztratív vezetői, előkészítik az Elnökség üléseit és figyelemmel kísérik az Elnökség döntéseinek végrehajtását, valamint ellátják az egyház reprezentatív képviseletét. Az elnök püspök és az országos felügyelő ezen tisztüket az országos elnökség határozatai szerint látják el. Tevékenységükről elnökségi ülésenként beszámolnak.”

5.§ Az Ek.tv. új 130/A.§-al egészül ki:
„(1) A kerületi elnökségeket ilyen minőségben a kerületi közgyűlés által megválasztott helyettesek helyettesítik. A kerületet az országos elnökségben és az országos közgyűlésben szavazati joggal, a zsinatban tanácskozási joggal képviselik.
Az országos elnökség tagságából származó feladatkörök helyettesítése az alábbiak szerint kerül szabályozásra:

- (2) Az országos elnökség lelkes tagjainak helyettesítési rendje:
- a) az elnök püspököt ebben a feladatkörében az országos közgyűlési elnökség püspök tagja, ennek akadályoztatása esetén a zsinaton szavazó püspök helyettesíti;
  - b) az országos közgyűlési elnökség püspök tagját ebben a feladatkörében a zsinaton szavazó püspök helyettesíti, ennek akadályoztatása esetén az elnök-püspök helyettesíti;
  - c) a zsinaton szavazó püspököt ebben a feladatkörében az elnök-püspök, ennek akadályoztatása esetén az országos közgyűlési elnökség püspök tagja helyettesíti.
- (3) Az országos elnökség nemlelkész tagjainak helyettesítési rendje:
- a) az országos felügyelőt ebben a feladatkörében az országos felügyelő-helyettes, ennek akadályoztatása esetén az országos közgyűlési elnökség felügyelő tagja, majd a zsinaton szavazó felügyelő helyettesíti;
  - b) az országos közgyűlési elnökség felügyelő tagját ebben a feladatkörében a zsinaton szavazó felügyelő, ennek akadályoztatása esetén az országos felügyelő-helyettes, majd az országos felügyelő helyettesíti;
  - c) a zsinaton szavazó felügyelőt ebben a feladatkörében az országos felügyelő-helyettes, ennek akadályoztatása esetén az or-

szágos közgyűlési elnökség felügyelő tagja, majd az országos felügyelő helyettesíti.”

6.§ Az Ek.tv. 132. első mondata a következőképpen módosul:
„Az elnök püspök és az országos felügyelő sajátos feladata.”

7.§ Az Ek.tv. 134.-ének új szövege:
„Az országos felügyelő sajátos feladata az Országos Egyházi Iroda általános felügyelete.”

8.§ (1) A választásokról és a szavazásról szóló 1997. évi VII. törvény (továbbiakban Vtv.) 62.§ (2) bekezdése hatályon kívül kerül. A 62.§ után új, „III. FEJEZET: AZ ORSZÁGOS FELÜGYELŐ VÁLASZTÁSA” szöveg kerül.

(2) A Vtv. új 63.§-al egészül ki:

„Az országos felügyelővé választhatóság feltétele a be nem töltött 65. életév.”

(3) A Vtv. új 64.§-al egészül ki:

„(1) A jelölő és szavazatbontó bizottság az egyházkerületi presbitériumok előzetesen megkért ajánlása, valamint az érintettek jelölést vállaló írásbeli nyilatkozatai figyelembevételével jelölteket állít. A jelöltek névsorát megküldi a szavazásra jogosult egyházközösségek elnökségeinek.

(2) A jelöltek névsorának kézhezvételét követően az egyházközösségi elnökségek kötelesek egyházközösségi közgyűlést összehívni. Az egyházközösségi közgyűlés jegyzőkönyvbe foglalt szavazatát az egyházközösség elnöksége és a jegyző hitelesíti, ellátja az egyházközösség pecsétjével és kettős zárt borítékban megküldi a jelölő és szavazatbontó bizottság elnökének. Érvénytelen az a szavazat, amely alakilag vagy tartalmilag nem felel meg a törvény előírásainak vagy a kitűzött határidő után adták fel.

(3) A választás akkor eredményes, ha a szavazásra jogosult egyházközösségek legalább kétharmada érvényes szavazatot adott le és ezek figyelembevételével a jelöltek egyike az ötven százalékot meghaladó szavazatot kapott. Amennyiben a választás eredménytelen, az eljárást két hónapon belül meg kell ismételni.

(4) A szavazatbontó bizottság jegyzőkönyvbe foglalja a választásról szóló jelentését és a választás eredményét, és erről levélben értesíti az egyházközösségeit. A jegyzőkönyvet és a szavazatokat az eljárás lefolytatása után az országos levéltárban kell elhelyezni.

(5) A választást az Országos Választási Bizottság javaslata alapján országosan ugyanazon a vasárnapon kell megtartani.”

(4) A Vtv. új 65.§-al egészül ki:

„A megválasztott országos felügyelő beiktatása istentisztelet keretében történik, az országos közgyűlés pedig jegyzőkönyvbe foglalja az iktatás megtörténtét.”

9.§ Az országos felügyelői tiszt jelenlegi betöltője a következő (2006-ig terjedő) ciklusban jogfolytonos.

10.§ E törvény a kihirdetése napján lép hatályba.

2000. szeptember 15.

Thurnay Béla s. k.
nemlelkészi elnök

Laborczi Géza s. k.
lelkészi elnök

Zsúgyel János s. k.
jegyző

A Magyarországi Evangélikus Egyház Zsinata ügyrendjének módosításáról szóló 2/2000. (XI. 17.) Zsinati határozat

1.§ Az Ügyrend (továbbiakban: ÜR.) 7.§ (1) bekezdése a következő új második mondatral egészül ki:

„7.§ (1) A választhatóság feltételéről az egyház jogalkotásáról szóló 1997. évi VI. törvény 16.§ (1) bekezdése intézkedik.”

2.§ Az ÜR. 9.§ (1) bekezdésének új szövege:

„9.§ (1) Az egyház jogalkotásáról szóló 1997. évi VI. törvény 16.§ (1) bekezdésének rendelkezése szerint a zsinat elnökségének tagjai szavazati joggal: a zsinat tagjai közül a zsinat tagjai által megválasztott egy-egy lelkesi és nemlelkesi elnök, egy-egy lelkesi és nemlelkesi alelnök, valamint a zsinati bizottsági elnökök. A zsinati gazda és helyettese, valamint az országos ügyész tanácskozási joggal vesz részt az elnökség ülésein.”

3.§ Az ÜR. 17.§ (4) bekezdésének új szövege:

„(4) Zárt ülésen csak a zsinat tagjai és a hangrögzítők vehetnek részt.”

4.§ Az ÜR. 23.§ (5) bekezdésének új szövege:

„(5) A zsinat bármely kérdésben álláspontjának kifejtésére nyilatkozatot fogadhat el. A nyilatkozatot a zsinat egyszerű többséggel hozza. A nyilatkozat elfogadása során alkalmazhatók a törvényjavaslatra vonatkozó rendelkezések, de a zsinat dönthet egyszerűsített eljárásról is, melyben összevonja az általános és részletes vitát.”

5.§ Az ÜR. 26.§ (11) bekezdésének új szövege:

„(11) Ha egyik változat sem nyert elegendő szavazatot az elfogadáshoz, akkor a két legtöbb szavazatot kapott szöveg között új szavazással dönt az ülés. Ilyen esetben a két változatra leadott „igen” szavazatok száma közti különbség dönt, a jelenlevők számától függetlenül.”

6.§ Az ÜR. 38.§ (4) bekezdésének új szövege:

„(4) A szavazás során jelenlevőnek azt a zsinati tagot kell tekinteni, aki érvényes »igen«, »nem«, vagy »tartózkodom« szavazatot adott le.”

7.§ Az ÜR. 40.§ (2) bekezdésének új szövege:

„(2) Más ügyben is a jelenlevő zsinati tagok egynegyedének írásban beadott kívánságára név szerinti szavazással kell dönteni, ha ugyanabban a kérdésben kevesebb a titkos szavazást kérők száma.”

8.§ Az ÜR. 41.§ (2) bekezdésének új szövege:

„(2) Más ügyben is a jelenlevő zsinati tagok egynegyedének írásban beadott kívánságára titkos szavazással kell dönteni, ha ugyanabban a kérdésben kevesebb a név szerinti szavazást kérők száma.”

9.§ Az ÜR. 49.§ (8) bekezdésének új szövege:

„(8) A bizottságok határozatait, évente újrakezdődő, növekvő sor számmal kell rögzíteni és nyilvántartani.”

10.§ Az ÜR. 57.§ (2) bekezdésének új szövege:

„(2) A zsinat lelkesi elnöke által tartott istentisztelet után, az ülésen hitelesítésre kerül az előző ülés jegyzőkönyve.”

11.§ Az ügyrend teljes szövegében a „szakbizottság” kifejezés a törvényben szereplő „bizottság” szóra cserélődik.

12.§ E határozat a kihirdetése napján lép hatályba.

Budapest, 2000. november 17.

Thurnay Béla s. k.
nemlelkesi elnök

Laborczy Géza s. k.
lelkesi elnök

Kendeh K. György s. k.
jegyző

Az egyházi szolgálatról és az egyház szervezetéről szóló 1997. évi II. törvény módosításáról szóló 2000. évi X. törvény

1.§ Az egyházi szolgálatról és az egyház szervezetéről szóló 1997. évi II. törvény 19.§-a a következőképpen módosul:

„19.§ (1) A Magyarországi Evangélikus Egyház férfiakat és nőket egyaránt kiképez, felavat, illetve kiküld a lelkesi szolgálatra. A lelkesi szolgálatának sajátos kérdéseit szabályrendelet rögzíti.

(2) A lelkesi szolgálat általában

- egyházközség, egyházmegye, egyházkerület, országos egyház;
- egyházi közoktatási, illetve szeretetintézmény;
- az Evangélikus Hittudományi Egyetem;
- hazai és nemzetközi egyházi egyesület, szervezet;
- ökumenikus szervezet alkalmazásában történik.

(3) A különleges – a (2) bekezdésben felsoroltaktól eltérő – beosztású lelkesi szolgálat ellátását az országos elnökség előterjesztése alapján az országos presbitérium engedélyezi, amennyiben törvény erről másképp nem rendelkezik.

(4) Bármely alkalmazásban végzett lelkesi szolgálat tanítási tisztasága és a lelkesi etikai magatartása fölött a lelkesi nyilvántartása szerint illetékes püspök gyakorol felügyeletet.”

2.§ E törvény a kihirdetése napján lép hatályba.

Budapest, 2000. november 17.

Thurnay Béla s. k.
nemlelkesi elnök

Laborczy Géza s. k.
lelkesi elnök

Kendeh K. György s. k.
jegyző

Az egyház jogalkotásáról szóló 1997. évi VI. törvény módosításáról szóló 2000. évi XI. törvény

1.§ Az egyház jogalkotásáról szóló 1997. évi VI. törvény (továbbiakban: 1997. évi VI. törvény) 20.§-a helyébe a következő szöveg lép:

„20.§ A zsinat a választás utáni alakuló ülésén megválasztja elnökségét és tisztségviselőit. Az újonnan megválasztott zsinat a hatályos törvények szerint és az előző zsinat ügyrendje alapján kezdi meg munkáját, amelyet – annak szabályai szerint – szükség szerint módosíthat. A zsinat elnökeinek megválasztásáig az elnöki tisztelet a lelkesi és a nemlelkesi korelnök tölti be, akik a zsinat alakuló ülését az összes zsinati tag mandátumának érvénybe léptét követő 90 napon belüli időpontra összehívják. A mandátumvizsgáló és szavazatszedő bizottság feladatait a jegyzői kar megválasztásáig a két-két legfiatalabb lelkesi és nemlelkesi zsinati tag látja el.”

2.§ (1) Az 1997. évi VI. törvény 29.§ (4) bekezdése helyébe a következő szöveg lép:

„(4) A törvényt, zsinati határozatot, zsinati nyilatkozatot, zsinati állásfoglalást a zsinat lelkesi és nemlelkesi elnöke hitelesíti és gondoskodik közzétételéről. A törvényt, zsinati határozatot az egyház hivatalos közlönyében való közzététellel kell kihirdetni.”

(2) Az 1997. évi VI. törvény 29.§ (5) bekezdése helyébe a következő szöveg lép:

„(5) A hitelesített törvényt és zsinati határozatot a zsinat elnöksége eljuttatja az országos elnökséghez, amely gondoskodik a közlönyben 21 napon belül történő megjelenéséről.”

3.§ E törvény a kihirdetése napján lép hatályba.

Budapest, 2000. november 17.

Thurnay Béla s. k.
nemlelkési elnök

Laborczi Géza s. k.
lelkési elnök

Kendeh K. György s. k.
jegyző

Egyes törvények jogharmonizációs célú módosításáról szóló 2000. évi XII. törvény

1.§ Az egyházi szolgálatról és az egyház szervezetéről szóló 1997. évi II. törvény (továbbiakban: 1997. évi II. törvény) 52.§ (1) bekezdésének helyébe a következő szöveg lép:

„52.§ (1) A kántorképzés a Kántorképző Intézetben, vagy más, az Egyházzenei Bizottság által elismert intézményben vagy tanfolyamon történik. A Kántorképző Intézet a kántori és egyházzenei szolgálatok ellátására készít fel és képesít. Azokat, akik a kántori tanfolyamokat elvégezték, a Kántorképesítő Bizottság minősíti, és őket kántori oklevéllel látja el. A más intézményben vagy tanfolyamon végzetek képesítésének elismeréséről az Egyházzenei Bizottság dönt.”

2.§ (1) Az 1997. évi II. törvény 99.§ első mondata helyébe a következő szöveg lép:

„Az egyházkerületek területének és területi beosztásának meghatározását a jelen törvények melléklete tartalmazza. Az egyházközségek elnevezését, területi hovatartozását az Országos Iroda tartja nyilván, s azt évente a Magyarországi Evangelikus Egyház hivatalos közlönyében közzéteszi.”

(2) Az 1997. évi II. törvény 99.§-hoz tartozó 2. sz. melléklet elmarad.

3.§ Az 1997. évi II. törvény 99.§-ban meghatározott 1. sz. melléklet címében és felvezető szövegében a „2001. január 1-től” szövegrész „2000. október 16-tól” szövegre változik.

4.§ Az egyházközségben végzett egyházi szolgálatról és az egyházközség önkormányzatáról szóló 1997. évi III. törvény (továbbiakban: 1997. évi III. törvény) 40.§-a helyébe a következő szöveg lép: „40.§ Az egyházközségek képviselőtestületét az egyházközség elnöksége hívja össze, az egyházközségek presbitériummal egyező módon.”

5.§ Az 1997. évi III. törvény 41.§-a a következő (2) bekezdéssel egészül ki. (A jelenlegi szöveg (1) bekezdéssé változik.)

„(2) A képviselőtestület azon tagját, aki az írásban összehívott képviselőtestület üléséről – egy választási cikluson belül – három ízben kimentés nélkül távol marad, tisztségéről lemondottnak kell tekinteni.”

6.§ Az 1997. évi III. törvény 47.§-a helyébe a következő szöveg lép: „47.§ A presbitériumot szükség szerint, de évente legalább négy alkalommal össze kell hívni. A presbitérium tagjai egynegyedének írásban előterjesztett kérelmére az elnökség köteles 15 napon belüli időpontra presbitériumi ülést összehívni.”

7.§ Az 1997. évi III. törvény 50.§-a a következő (2) bekezdéssel egészül ki. (A jelenlegi szöveg (1) bekezdéssé változik.)

„(2) A presbitérium azon tagját, aki az írásban összehívott presbitériumi üléséről – egy választási cikluson belül – három ízben kimentés nélkül távol marad, tisztségéről lemondottnak kell tekinteni.”

8.§ Az 1997. évi III. törvény 60.§-a helyébe a következő szöveg lép: „60.§ Az egyházközség lelkési tisztségviselője az egyházközségben megválasztott és beiktatott, vagy oda kiküldött – helyettes – lelkész.”

9.§ (1) Az egyházi szolgálatról és egyházkormányzásról a magasabb egyházkormányzati szinteken szóló 1997. évi IV. törvény (továbbiakban: 1997. évi IV. törvény) 26.§-a helyébe a következő szöveg lép:

„26.§ Az egyházmegyei közgyűlés azon tagját, aki a közgyűlésről – egy választási cikluson belül – három ízben kimentés nélkül távol marad, tisztségéről lemondottnak kell tekinteni. A hivatalból szavazati joggal közgyűlési tag lelkéssel és egyházközségek felügyelővel szemben az egyházmegyei ügyész fegyelmi eljárást kezdeményez.”

(2) Az 1997. évi IV. törvény 40.§-a helyébe a következő szöveg lép: „40.§ Az egyházmegyei presbitérium azon tagját, aki a presbitériumi üléséről – egy választási cikluson belül – három ízben kimentés nélkül távol marad, tisztségéről lemondottnak kell tekinteni.”

10.§ Az 1997. évi IV. törvény 47.§-a helyébe a következő szöveg lép:

„47.§ Az egyházmegyei tisztségviselői közül az esperes, az egyházmegyei felügyelő, a gazdasági felelős, a számvégszéki elnök, az evangelizációs és missziói felelős, a katechetikai felelős, az ifjúsági felelős és a diakóniai ügyvivő minden évben jelentést tesz munkájáról az egyházmegyei közgyűlésnek. Amennyiben két egymás utáni évben az egyházmegyei közgyűlés nem fogadja el egy tisztségviselő jelentését (az esperes és az egyházmegyei felügyelő kivételével), az egyházmegyei ügyész köteles kezdeményezni a tisztségviselő visszahívását és választási eljárás megindítását.”

11.§ Az 1997. évi IV. törvény 48.§-a helyébe a következő szöveg lép:

„48.§ Az egyházmegyei tisztségviselő tisztsége megszűnik a megbízatás lejártakor, továbbá elhalálozás, lemondás, visszahívás, jogerős bírói határozattal történt elmozdítás folytán, valamint a lelkési tisztség betöltőjére nézve akkor is, ha az egyházmegyeiben megszűnik az egyházmegyei lelkési tisztség viselésére jogosító hivatal betöltését. Pótlását a következő egyházmegyei közgyűlésig az egyházmegyei elnökség saját hatáskörében köteles megoldani, amennyiben a törvény másképp nem rendelkezik.”

12.§ (1) Az 1997. évi IV. törvény 75.§-a helyébe a következő szöveg lép:

„75.§ Az egyházkerületi közgyűlés azon tagját, aki az egyházkerületi közgyűlésről – egy választási cikluson belül – három ízben kimentés nélkül távol marad, tisztségéről lemondottnak kell tekinteni.”

(2) Az 1997. évi IV. törvény 87.§-a helyébe a következő szöveg lép: „87.§ Az egyházkerületi presbitérium azon tagját, aki a presbitériumi üléséről – egy választási cikluson belül – három ízben kimentés nélkül távol marad, tisztségéről lemondottnak kell tekinteni.”

13.§ Az 1997. évi IV. törvény 94.§-a helyébe a következő szöveg lép:

„94.§ Az egyházkerület jelentésre kötelezett tisztségviselői minden évben jelentést tesznek munkájukról az egyházkerületi közgyűlésnek. Amennyiben két egymás utáni évben az egyházkerületi közgyűlés nem fogadja el egy tisztségviselő jelentését (a püspök és az egyházkerületi felügyelő kivételével), az egyházkerületi ügyész köteles kezdeményezni a tisztségviselő visszahívását és a választási eljárás megindítását.”

14.§ Az 1997. évi IV. törvény 106.§ utolsó mondata helyébe a következő szöveg lép:

„Az országos közgyűlési tagot, aki a közgyűlésről – egy választási cikluson belül – három ízben igazolás nélkül elmarad, tisztségéről lemondottnak kell tekinteni.”

15.§ Az 1997. évi IV. törvény 123.§-a helyébe a következő szöveg lép:

„123.§ Az országos presbitérium azon tagját, aki a presbitériumi üléséről – egy választási cikluson belül – három ízben kimentés nélkül távol marad, tisztségéről lemondottnak kell tekinteni.”

16.§ Az 1997. évi IV. törvény 136.§-ban az „egyházzenei bizottság” szövegrész elmarad.

17.§ (1) Az 1997. évi IV. törvény 141.§ b) pontja helyébe „építészeti és egyházművészeti bizottságot” szövegrész kerül, valamint az r) pont hatályon kívül kerül.

(2) Az egyház intézményeiről és egyesületeiről szóló 1997. évi VIII. törvény 80.§-a helyébe a következő szöveg lép:

„80.§ Az Evangélikus Országos Műemléki és Építészeti Gyűjtemény szakgyűjtemény. Szakmai felügyeletét az országos építészeti és egyházművészeti bizottság látja el.”

18.§ Az 1997. évi IV. törvény 144.§-a helyébe a következő szöveg lép:

„144.§ Az országos egyház jelentéstételre kötelezett tisztségviselői minden évben jelentést tesznek munkájukról az országos közgyűlésnek. Amennyiben két egymást követő évben az országos közgyűlés nem fogadja el egy tisztségviselő jelentését (az országos felügyelő kivételével), az országos ügyész köteles kezdeményezni a tisztségviselő visszahívását és a választási eljárás megindítását.”

19.§ Az 1997. évi IV. törvény 145.§-a helyébe a következő szöveg lép:

„145.§ Az országos tisztségviselő tisztsége megszűnik a megbízatás lejártakor, továbbá elhalálozás, visszahívás, illetve lemondás esetén, jogerős bírósági ítélet folytán, valamint a szabályrendeletben meghatározott egyéb feltételek nem teljesülése esetén.”

20.§ Az egyházi szolgálat külön területeiről szóló 1997. évi V. törvény (továbbiakban 1997. évi V. törvény) 8.§ utolsó mondata elmarad.

21.§ (1) Az 1997. évi V. törvény 51.§ (2) bekezdése helyébe a következő szöveg lép:

„(2) Az egyházmegyék és az egyházkerületek megválasztott GAS előadói a GAS Tanácsát alkotják. A GAS Tanácsa saját tagjai közül országos GAS elnököt választ, aki az országos közgyűlésnek tartozik beszámolási kötelezettséggel.”

(2) Az 1997. évi V. törvény 53.§-a helyébe a következő szöveg lép: „53.§ A külföldi testvérszervezetekkel a kapcsolatot a GAS országos elnöke tartja.”

22.§ A választásokról és szavazásról szóló 1997. évi VII. törvény (továbbiakban: 1997. évi VII. törvény) 4.§ (3) bekezdése a következő szöveggel egészül ki:

„Nem szükséges rendkívüli választás kiírása, ha a megüresedett tisztségre az általános tisztújítás keretében e törvény 15.§-ban meghatározott határidőig kevesebb, mint egy év van hátra.”

23.§ Az 1997. évi VII. törvény 60.§-a helyébe a következő szöveg lép: „60.§ Az országos tisztségviselő tisztsége megszűnik a megbízás lejártakor, továbbá elhalálozás, visszahívás, lemondás esetén, jogerős bírósági ítélet folytán, valamint a szabályrendeletben meghatározott egyéb feltételek esetén.”

24.§ (1) Az egyház háztartásáról szóló 2000. évi I. törvény (továbbiakban: 2000. évi I. törvény) 4.§-a helyébe a következő szöveg lép: „4.§ (1) Az egyház minden önállóan gazdálkodó szervezetének évenként zárszámadást és zárómérleget kell készítenie gazdálkodásáról.

(2) A zárszámadást és a zárómérleget a vonatkozó szabályrendeletben meghatározott határidőig kell elkészíteni, melyet az illetékes presbitérium vagy a képviselő testület fogad el, és a felettes egyházi önkormányzati szint presbitériuma hagy jóvá.

(3) A zárszámadás elkészítésekor minden esetben szöveges kiértékelést is kell készíteni, ahol a költségvetéstől való eltéréseket és a rendkívüli eseményeket indokolni, dokumentálni kell.”

(2) A 2000. évi I. törvény 5.§-a helyébe a következő szöveg lép: „5.§ (1) Az elfogadott költségvetést, valamint zárszámadást (a zárómérleggel együtt) haladéktalanul kell megküldeni jóváhagyásra a felsőbb egyházi önkormányzatnak.

(2) Ha a jóváhagyó formai vagy tartalmi hiányosságot észlel, felhívja a készítőt hiánypótlásra, javításra.

(3) Súlyosnak minősíthető hibánál (pl.: ellentmondás az egyházi vagy állami törvényekkel, közegegyházi tartozás) a beterjesztés nem hagyható jóvá.

(4) Amennyiben a költségvetés vagy a zárszámadás nem kerül jóváhagyásra, úgy erről az illetékes presbitériumot és a felsőbb egyházi önkormányzati szintet írásban értesíteni kell.

(5) Amennyiben 30 napon belül a jelzett hiányosságok pótlása nem történik meg, úgy a felettes egyházi önkormányzat javaslatára az Országos Egyházi Iroda felfüggeszti a központi támogatások folyósítását.

(6) A gyülekezetek és intézményeik költségvetését és zárszámadását az illetékes egyházmegye a vonatkozó szabályrendeletben meghatározott határidőig hagyja jóvá.”

(3) A 2000. évi I. törvény 6.§-a helyébe a következő szöveg lép:

„6.§ (1) A költségvetés, a zárszámadás és a zárómérleg formai követelményeit, és ezek elfogadásának, jóváhagyásának határidejét tartalmazó szabályrendeletet az Országos Egyházi Iroda – figyelemmel a hatályos állami és egyházi jogszabályokra – készíti el, az országos közgyűlés hagyja jóvá és küldi meg az egyházi szervezeteknek.

(2) Minden egyházi önkormányzat elnöksége félévenként köteles beszámolni a presbitériumnak a költségvetés időarányos teljesítéséről.

(3) Az elfogadott és jóváhagyott költségvetést, valamint zárszámadást az e törvényben szabályozott módon nyilvánosságra kell hozni.”

(4) A 2000. évi I. törvény 12.§ (5) bekezdésében a „zárómérleg-ének” kifejezés helyébe a „zárszámadásának” kifejezés lép.

(5) A 2000. évi I. törvény 19.§-a helyébe a következő szöveg lép:

„19.§ (1) Az egyházköztség és intézményei éves bevételeit és kiadásait tartalmazó – az e törvény 4.§ (1) bekezdésében meghatározott – zárszámadásait, valamint a zárómérleget az egyházköztség presbitériuma vagy képviselőtestülete fogadja el a vonatkozó szabályrendeletben meghatározott időpontig.

(2) Az elfogadott zárszámadást (a zárómérleggel együtt) jóváhagyásra haladéktalanul meg kell küldeni az illetékes egyházmegye presbitériumának.”

(6) A 2000. évi I. törvény 20.§-a helyébe a következő szöveg lép:

„20.§ Az egyházköztség és intézményei jóváhagyott költségvetéseit és zárszámadásait, valamint zárómérleget nyilvános hirdetésben, gyülekezeti közgyűlésen, esetleg gyülekezeti újságban kell nyilvánosságra hozni.”

(7) A 2000. évi I. törvény 21.§ (2) bekezdésében a „zárómérleg” kifejezés helyébe a „zárszámadás” kifejezés lép.

(8) A 2000. évi I. törvény 23.§ (1) bekezdése helyébe a következő szöveg lép:

„23.§ (1) Az egyházfenntartási hozzájárulás rendszeres beszédésért a felügyelő és a gondnok felel.”

(9) A 2000. évi I. törvény 24.§ (2) bekezdése helyébe a következő szöveg lép:

„(2) Az egyházköztség az egyházmegye elnökségének előzetes engedélye alapján jogosult hitelek felvételére, ha a hitelek törleszthetősége biztosított.”

(10) A 2000. évi I. törvény 27.§-a helyébe a következő szöveg lép:

„27.§ (1) Az egyházmegye éves bevételeit és kiadásait tartalmazó – az e törvény 4.§ (1) bekezdésében meghatározott – zárszámadást és zárómérleget az egyházmegye presbitériuma a vonatkozó szabályrendeletben meghatározott időpontig fogadja el.

(2) Az elfogadott zárszámadást haladéktalanul meg kell küldeni jóváhagyásra az országos presbitériumnak.”

(11) A 2000. évi I. törvény 30.§-a helyébe a következő szöveg lép:

„30.§ (1) Az egyházmegyék költségvetésének és zárómérlegének formai követelményeit az Országos Egyházi Iroda előterjesztése alapján az országos közgyűlés szabályrendeletben határozza meg.

(2) Az egyházmegye költségvetését és zárszámadását az egyházmegyei presbitérium fogadja el és az országos presbitérium hagyja jóvá.”

(12) A 2000. évi I. törvény 31.§ (2) bekezdésében a „zárómérlegeket” kifejezés helyébe a „zárszámadásokat” kifejezés lép.

(13) A 2000. évi I. törvény 32.§ (1) bekezdésében az „országos presbitérium” kifejezés helyébe az „országos közgyűlés” szövegrész lép.

(14) A 2000. évi I. törvény 35.§-ban a „zárómérleg” kifejezés helyébe a „zárszámadást” kifejezés lép.

(15) A 2000. évi I. törvény 38.§-ban a „zárómérleg” kifejezés helyébe a „zárszámadást” kifejezés lép.

(16) A 2000. évi I. törvény 39.§-ban a „zárómérleg” kifejezés helyébe a „zárszámadás” kifejezés lép.

25.§ A 2000. évi II. törvény 36.§ és 37.§-ai hatályon kívül kerülnek.

26.§ E törvény a kihirdetése napján lép hatályba.

Budapest, 2000. november 17.

Thurnay Béla s. k.
nemlelkési elnök

Laborczi Géza s. k.
lelkési elnök

Kendeh K. György s. k.
jegyző

Az egyház intézményeiről és egyesületeiről szóló 1997. évi VIII. törvény módosításáról szóló 2000. évi XIII. törvény

1.§ Az egyház intézményeiről és egyesületeiről szóló 1997. évi VIII. törvény (továbbiakban: 1997. évi VIII. törvény) 26.§ (1)-(3) bekezdése az következőképpen módosul:

„26.§ (1) Az igazgatótanács az intézmény munkáját irányító és segítő választott testület. Tevékenységével elősegíti az intézmény rendeltetésszerű működését; gyakorolja a fenntartó önkormányzati testület által ráruházott jogokat, közvetítő szerepet tölt be az intézmény, a felhasználók (szülők, tanulók) és a fenntartó között.

(2) Az igazgatótanács megválasztásáról a fenntartó egyházi önkormányzat presbitériuma gondoskodik. Az igazgatótanács megbízása hat évre szól. A tagokat a küldő szerveknek úgy kell megválasztaniuk, hogy az igazgatótanács névsorát tudomásulvételre a presbitérium ülésén még a régi igazgatótanács mandátumának lejártá előtt elő lehessen terjeszteni.

(3) Az igazgatótanács tagjai:

- a) a fenntartó egyházi önkormányzat presbitériumának választása alapján 2-3 tag (az egyik képviselő lelkész);
- b) az intézmény vezetője és két főállású, határozatlan időre kinevezett, elsősorban evangélikus pedagógus, a nevelőtestület választása alapján;
- c) a tanulók szüleinek képviselője (közös igazgatású intézmények esetében szervezeti egységenként egy-egy képviselő);
- d) középiskolában az intézmény tanulóinak (diákönkormányzat) képviselőjében egy – a diákok által választott – tanár;
- e) az intézmény gazdasági vezetője;
- f) az országos egyház által fenntartott intézmények esetében az illetékes egyházkerület és a vonzáskörzetébe tartozó – legfeljebb három – egyházmegyék egy-egy képviselője;
- g) magasabb egyházkormányzati szintű fenntartó estén a területileg illetékes egyházközségek egy lelkési és egy nemlelkési képviselője;
- h) nem az országos egyház által fenntartott középiskola esetén az országos presbitérium által delegált egy képviselő;
- i) a közvetlen felettes egyházi önkormányzati testület képviselője.”

2.§ Az 1997. évi VIII. törvény 28.§ c) pontja a következőképp módosul:

„c) Jóváhagyja az intézmény házirendjét és éves munkarendjét. Az intézmény pedagógiai programját, szervezeti szabályzatát egyetértő javaslatával felterjeszti a fenntartó egyházi önkormányzat presbitériumának.”

3.§ Az 1997. évi VIII. törvény 33.§-a a következő új (4) bekezdéssel egészül ki:

„(4) Az intézmény pedagógusa határozatlan idejű kinevezése alkalmából hivatali esküt tesz.”

4.§ Az 1997. évi VIII. törvény 34.§ a következő új (3) bekezdéssel egészül ki:

„(3) Evangélikus hittan érettségien csak diplomás, lelkészvizsgával rendelkező evangélikus lelkész, illetve egyetemi végzettségű hittanár vizsgáztathat.”

5.§ E törvény a kihirdetése napján lép hatályba.

Budapest, 2000. november 18.

Thurnay Béla s. k.
nemlelkési elnök

Laborczi Géza s. k.
lelkési elnök

Zsúgyel János s. k.
jegyző

A Magyarországi Evangélikus Egyház törvényeinek egységes szerkezetben történő megjelentetéséről szóló 2000. évi XIV. törvény

1.§ A Magyarországi Evangélikus Egyház Zsinatának az egyházi törvényeink egységes szerkezetben történő megjelentetésével kapcsolatos feladatokról szóló 1/2000. (V.26.) számú határozatában felállított munkacsoport által elkészített formában, egységes szerkezetben elfogadja a Magyarországi Evangélikus Egyház törvényeinek hatályos szövegét, melyet e törvény melléklete tartalmazza.

2.§ Az egységes szerkezetben megjelentetett törvények számozása az eredeti marad.

3.§ E törvény 2001. január 1. napján lép hatályba.

Budapest, 2000. november 18.

Thurnay Béla s. k.
nemlelkési elnök

Laborczi Géza s. k.
lelkési elnök

Zsúgyel János s. k.
jegyző

ÉSZAKI EGYHÁZKERÜLET

Egyházkerületi alakuló közgyűlés 2000. szeptember 9-én

BENCZÚR LÁSZLÓ
felügyelői székfoglalója:

Tisztelt Közgyűlés! Kedves Testvérek!

Hálával és köszönettel állok itt az új szolgálati utam kezdetén.

Hálával tartozom teremető Istenemnek, aki a mai napig megőrizte egyházunkat és mindannyiunkat, akik most itt együtt vagyunk.

Köszönettel tartozom egyházkerületünk minden tagjának, gyülekezetének és egyházmegyéjének, hogy komolyan vették a zsinati törvényeink által biztosított demokratikus jogot és a választási szavazásokat a jó rend szerint megtartották.

Külön köszönöm azt a szeretetet, melyet magam körül érzek és amely a szavazás során felém áradó bizalomban nyilvánult meg.

Köszönettel tartozom D. Szebik Imre püspök úrnak, aki egy közös beszélgetés során Mihályi Zoltán jelölttársammal együtt mindkettőnket bizalmáról és szolgatársi együttműködési készségéről biztosított. És külön köszönöm igehirdetési szolgálatát.

Köszönettel tartozom Mihályi Zoltánnak jelölttársamnak, aki épp úgy, mint én nem ellenfélnek tekintette a másikat a választás során, hanem szolgálatvállaló társnak. Isten áldása legyen további életén, hogy az előttünk álló időkben szolgálatot tevő társak legyünk egyházunk javára.

Köszönettel tartozom szüleimnek és családomnak, akiktől megtanultam Isten és embertársainkat szeretni, akik elviselik a sok szakmai munkám és szolgálatvállalásom folytán elfogyó szabadidőm rájuk nézve nem örömteli következményeit.

Köszönettel tartozom barátaimnak, akik rávezettek a másokra való odafigyelés örömére.

Köszönettel tartozom munkatársaimnak, akik megértve az egyházunkban eddig is vállalt tisztségekkel járó elfoglaltságaimat, a munkám terheiből magukra vállaltak nem is keveset.

Köszönettel tartozom Farkasházi Ferenc egyházkerületi felügyelő úr elődömnök, akitől az egyházunk iránti hűséget tanulhatunk meg, aki hosszú éveken át lelkiismeretesen szolgálta az Urat és egyházát és segítő szolgatársa volt az Északi Egyházkerület püspökének.

Isten áldása legyen Feri bácsi további életén és adjon néki hosszú- és egészségsben töltött éveket.

Köszönettel tartozom természetesen mindazoknak, akik mint meghívottak jelenlétükkel megtisztelték ünnepi közgyűlésünket.

És itt eljutottunk ahhoz a ponthoz, amikor fel kell, hogy tegyem a kérdést:

Attól ünnepi ez a közgyűlés, hogy egy szolgálatát elvállaló felügyelő iktatása történik?

A beiktatás fontos dolog, mert ott kap hitelt érdemlő nyomatékot a választói akarat és ott szembesül végérvényesen a választott a vállalt tisztség felelősségével.

Úgy gondolom, hogy ma mást kell ünnepelnünk.

Egyházunk a politikai rendszerváltás után a mai napon teszi meg az első lépést azon az úton, amelyet zsinatunk az egyházunk többségi akartának képviselőjében, hosszú, fáradtságos munkával megfogalmazott és törvénybe iktatott.

Ez a törvény a Magyarországi Evangélikus Egyházunkat két egyházkerületből, három egyházkerületi rendszerré szervezi át.

Elsőként a mai nappal a kerület elnökségének törvény szerinti megalakulásával és a további tisztségviselők délelőtti megválasztásával az új Magyarországi Evangélikus Egyház Északi Egyházkerülete hivatalosan is megalakult. Ezt követi majd a Nyugati (Dunántúli) Egyházkerület és az új Déli Egyházkerület ünnepi közgyűlése.

Mai közgyűlésünk tehát egyháztörténetünk egy kiemelt pillanata rögzíti, melyet ünnepelnünk illik.

Felmerül a kérdés: Megváltozik-e az egyházunk és benne mi, azzal hogy a szervezetét átalakítottuk?

Minden bizonnyal nem, hacsak nem közeledünk hitünk erősítésével mind jobban Istenünkhöz.

Sokan kételkedtek az átszervezés időszerűségében, de az eredményességében is.

Az tény, hogy egyháztagjaink száma a három egyházkerületben sem fog lényegesen gyarapodni.

Az tény, hogy a két egyházkerület működése nem volt hibátlan – bár ez nem a kétkerületiségből adódott – de háromkerületes egyházközösségben még semmi tapasztalatunk nincs.

A törvényeinket és a törvények által megfogalmazott egyházszervezeti működésünket emberi közösség alkotta és gyakorolja. Ha egyházi közösségünk a törvények számonkérőjévé válik súlyos hibát követünk el.

Ha a törvények gyülekezeti közösségeink hitéletét segítik a szeretet és a megértés jegyében, Isten dicsőségére gazdagodhatunk.

És talán attól lesz történelmi pillanat és ünnepi a mai közgyűlésünk, ha a jobbító szándéktól fűtött akarásunk új lendületet kap egy új kezdetén.

A kérdés nem az, hogy időszerű és szükséges volt-e az átszervezés, hanem az, hogy megtaláljuk-e a jót az új rendünkben és tudjuk-e tovább gyarapítani azt.

Nyissa meg a mindenható Isten szemünket a jó megtalálására.

Újabb kérdés: Megváltozik-e az egyházkerületünk a mai nap után?

Igen megváltozunk és meg kell, hogy változzunk sok területen.

- Meg kell tanulnunk az új törvényeink szerint élni.

A hatalmi ágak szétválasztása már most is igen sok nehéz és megoldhatatlan helyzetet teremtett. A rendszer működőképességének megteremtéséhez sok türelemre lesz szükség.

(A „hatalmi ágak” kifejezést a magam részéről nem tartom megfelelőnek. Talán a „szolgálatmegosztás” kifejezés alkalmasabb lenne az egyházirányítás területén).

- Meg kell tanulnunk nekünk az újonnan megválasztott tisztségviselőknél a feladatunkat. Ebben kérjük szolgálattevő elődeink segítségét és egyházközségeink és egyháztagjaink megértő türelmét.

- Meg kell szoknunk megváltozott földrajzi határainkat.

Örömmel és testvéri szeretettel köszöntöm két új egyházmegyénket a Észak-pestmegyei és a Dél-pestmegyei Egyházmegyét, Isten áldása legyen közös munkálkodásunkon az ő dicsőségére.

Fájó szívvel tekintünk a térképen arra a határvonalra, amely a Fejér Komáromi-, a Veszprémi-, Győr-Soproni- és Vasi Egyház megyéket immáron elválasztja egyházkerületünkétől. Bízunk abban, hogy a korábbi Északi Egyházkerület tisztségviselőinek szolgálatait az ottani gyülekezetek megerősödését is segítették, ezzel nagymértékben hozzájárulva egy erős Nyugati (Dunántúli) Egyházkerület megalakulásához.

Erősítse Isten a szeretetünket egymás iránt, nem különben az új Déli Egyházkerület iránt, hogy gondolatainkat nem csak a saját területünk, de egész egyházunk ügye is lekösse.

Meg kell, hogy találjuk egyházkerületünk sajátosságait, ehhez

gyülekezeteinknek meg kell ismerni egymást. Kerületünkben meglehetősen változó az evangélikus lakosok sűrűsége. A nagyobb számú, tehetősebb gyülekezetek és a kis számú szegényebb gyülekezetek szélsőségei a területünkön mind megtalálhatók.

Az egymásra figyelés ily módon az értékrendünkben magasra kell, hogy emelkedjen.

Isten adja, hogy szívünk megnyíljon a rászorulóknak és a nálunk elsettebbek felé.

Az egyházkerület elnökségének a törvények alapján különösen is kiemelt feladata a kerület közösségének építése. Természetesen ez nem csak a püspökön és a segítőtársán – a felügyelőn – múlik. A közösségépítés a kerületben élő minden evangélikus testvérünk felelőssége kell, hogy legyen. Ehhez a közösségépítéshez kell, hogy a szentlélek munkálkodó erejét is segítségül hívjuk. Jobban mondva anélkül fáradozásunk hiábavaló.

Közösség építésünk akkor válik teljessé, ha egyházunk egészéhez is odafigyeléssel fordulunk és nem elszigetelten gyakoroljuk hitéletünket.

Mit jelent ez az odafigyelés?

Egyházkerületünk elnöksége egyben az országos egyházi elnökség része is. Így a jelenlegi törvényeink értelmében a három kerület püspöke és felügyelője alkotja az elnökséget.

Fennáll az esélye annak, hogy a kerületük ügyét szívükön hordozó elnökségek csak a saját kerületük érdekeinek kívánnak a döntéshozataloknál érvényt szerezni, ami esetleg nem illeszkedik az egész egyházunk lehetőségeibe.

Ezért fontosnak tartom az egyházkerületektől függetlenül tevékenykedő országos-, illetve elnökfelügyelői intézmény visszaállítását. Ez a kérdés egyébként a soron következő zsinati ülésen ismét a napirendek közé kerül.

Mi a helyünk és szerepünk a nemzetünk, országunk életében?

Nem gondolom, hogy bárki is kételkedne abban, hogy hazánkat és nemzetünket érintő kérdésekben hitünk és keresztény értékrendünk alapján kell állást foglalnunk és véleményünket a megfelelő helyen és időben a társadalom előtt kinyilvánítani.

Hasonló fontosságú kérdésnek tartom azt a tényt, hogy a történelmi egyházak sorában a kisebbek közé tartozunk.

A kisebbségi létünk demokratikus rendszerben való megélését ezért meg kell, hogy tanuljuk és be kell, hogy gyakoroljuk.

Hiszek abban, hogy ezt a kisebbségi létformát a Magyarországi Evangélikus Egyházunknak van a legnagyobb esélye megfogalmazni és megélni. Így jó példánkkal, tapasztalatunkkal segíthetünk a környezetünkben élő kisebbségeknek, de hazánk Európába való beilleszkedési szándékának is. Végezetül személyes vallomást is teszek. Gondolom a választások időszakában ismertté vált hivatásom és foglalkozásom.

Mégis had mondjam el, hogy szakmámat 33 éve gyakorolom. Több nagy beruházás építész tervezője voltam és jelenleg is igen nagy és jelentős létesítményeket tervezünk kollégáimmal.

33 év alatt sem tudtam megszokni azt a hosszas agyi küzdelmet, melynek eredménye egy üres papíron megjelenő épület alaprajza, mely kiindulása a végleges terveknek és végül egy testet öltő épületnek.

Ezt a csodálatos élményt minden alkalommal megköszönöm Istennek, aki megáldott ezzel a képességgel.

Különösen így vagyok a templomépítések terén végzett szolgálataimmal, melyet hálás szívvel köszönök meg mindazoknak, akik egyházunkban képességeimben ennyire megbíztak.

Sok esetben éreztem méltatlannak magamat a feladat elvégzésére.

És most itt állva is ezek az érzések kísértenek, amikor az egyház építésében való nagyobb megbízatást kapom.

Ezért most is, mint a tervezési munkavégzésem során annyiszor engedjék meg, hogy a Krónikák második könyvéből Salamon király szavait idézhessem:

„A templomnak, amelyet építeni akarok, nagynak kell lennie, mert a mi Istenünk nagyobb minden istennél.

De kinek van annyi ereje, hogy néki templomot építsen?

Hiszen az ég és az egek egei

sem tudják magukba fogadni őt.

És ki vagyok én, hogy templomot akarok építeni?

Mindezt csak azért teszem, hogy ott jó illattal áldozhassanak Néki.”

Isten áldása legyen az új egyházkerületünkön, egész egyházunkon és nemzetünkön.

Köszönöm megtisztelő figyelmüket.

Az Északi Egyházkerület tisztségviselői:

Püspök:	D. Szebik Imre	Budapest
Felügyelő:	Benczúr László	Budapest
Püspökhelyettes:	Bozorády Zoltán	Nyíregyháza
Egyházkerületi másodfelügyelő:	Dr. Smidéliusz László	Nagykát
Lelkészi jegyző:	ifj. Detre János	Vác
Nem lelkészi jegyző:	Mihályi Zoltán	Budapest
Egyházkerületi ügyész:	Dr. Tóth Judit	Miskolc

Egyházmegyék által választott presbiterek:

Dr. Bodnár Zsolt	gy. felügyelő	Nyíregyháza
ifj. Detre János	lelkész	Vác
Dr. Győri József	ehm. felügyelő	Budapest
Labossa László	lelkész	Kölcse
Megyaszi László	lelkész	Lucfalva
Dr. Meskó László	ehm. felügyelő	Miskolc
Péter Attila	lelkész	Maglód
Szeverényi János	esperes	Budapest
Szlobodnyik András		
Gyöző	presbiter	Szügy
Veczán Pál	esperes	Miskolc
Végh Szabolcs	presbiter	Pilis
Zsemborovszky János	gy. felügyelő	Gödöllő

Egyházmegyei Elnökségek:

Veczán Pál	B-H. esperes	Miskolc
Dr. Meskó László	B-H. felügyelő	Miskolc
Szeverényi János	B. esperes	Budapest
Dr. Győri József	B. felügyelő	Budapest
Bozorády Zoltán	H-Sz. esperes	Nyíregyháza
Abaffy Zoltán	H-Sz. felügyelő	Debrecen
Kalácska Béla	N. esperes	Balassagyarmat
Pozsonyi Anna	N. felügyelő	Balassagyarmat
Detre János	É-Pm. esperes	Aszód
Fischlné dr. Horváth Anna	É-Pm. felügyelő	Aszód
Koczor Tamás	D-Pm. esperes	Dabas
Bárdossy Tamás	D-Pm. felügyelő	Albertirsa

Egyházmegyék küldöttei az egyházkerületi közgyűlésbe:

Horváth Árpádné	presbiter	Miskolc
Dr. Barcza Béla	lelkész	Hatvan
Dr. Szentkatolnainé		
Polcz Ágnes	presbiter	Miskolc
Zsúgyel János	presbiter	Miskolc
Bence Imre	lelkész	Budapest

Ittész István	lelkész	Érd
Dr. Csonka Géza	presbiter	Budapest
Sáry Barnabás	presbiter	Budapest
Bartha István	lelkész	Nyíregyháza
Gyórfi Mihály	d. lelkész	Nyírszőlős
Csengeri Tamás	presbiter	Nyíregyháza
Mazák Lászlóné	presbiter	Nagycserekesz
Dr. Foltin Brúnó	lelkész	Péteri
Szmolár Attila	lelkész	Albertirsa
Dr. Münich Béla	presbiter	Szolnok
Iker Ferenc	presbiter	Albertirsa
Baranyai Tamás	lelkész	Domony
Smidéliusz Gábor	lelkész	Nagytarcsa
Bodai János	kántor	Aszód
Dr. Gouth Emil	presbiter	Göd
Deme Károly	lelkész	Salgótarján
Seben István	lelkész	Galgaguta
Táborszky János	presbiter	Ványarc
Laczkovszki Zoltán	presbiter	Ósagárd

Lelkészképesítő bizottsági tag: Hafenschcer Károly
Csepregi András

Egyházkerületi bíró, jogászok:

Dr. Székács György, elnök	lelkészek:	Balicza Iván
Dr. Bakonyiné Dr. Fest Edit		Csepregi András
Dr. Pócze Tibor		János Zsuzsanna
Dr. Török Gábor		Fischl Vilmos
Dr. Vass Eszter		Gyórfi Mihály
		Mekis Ádám

Egyházkerületi bírósági jegyző:

Dr. Karner István
Koren András
Madas Zsuzsanna

Országos Missziói Bizottságba

delegáltak: Bence Imre
Dr. Győri József

Ittész István
Dr. Koczor Miklós

Egyházkerületi missziói lelkész: Bence Imre

Egyházkerületi GAS ügyvivő: Baranyai Tamás

Országos Gazdasági Bizottságba

delegáltak: Szeverényi János
Abaffy Zoltán
Dr. Szentpéteri Kálmán

Gazdasági tanácsadó és ellenőrző testület

elnök: Krámer György
tagok: Madas Zsuzsanna
Rezessy Miklósné
Tolnay-Knefély György

Egyházmegyék küldöttei az Országos Közgyűlésbe:

Meskó László	ehm. felügyelő	Miskolc
Szeverényi János	esperes	Bp-Kelenföld
Koczor Tamás	esperes	Dabas
Dr. Smidéliusz László	ehk. másodfelügyelő	Nagykátanya
Babinyecz József	felügyelő	Domony
ifj. Detre János	lelkész	Vác
Labossa László	lelkész	Kölcse
Réti Lajosné	presbiter	Érsekvadkert

Egyházmegyék zsinati küldöttei:

Zsúgyel János	felügyelő	Miskolc
Dr. Barcza Béla	lelkész	Hatvan
Lehoczky Endre	lelkész	Budapest-Csepel
Ittész András	presbiter	Budapest
Bárdossy Tibor	lelkész	Albertirsa
Bárdossy Tamás	ehm. felügyelő	Albertirsa
Dr. Guóth Emil	presbiter	Göd
Blázy Árpád	lelkész	Gödöllő
Hajdú-Szabolcsi Egyházmegye		(választanak nov. 21-én)
Réti Lajos	presbiter	Érsekvadkert

NYUGATI (DUNÁNTÚLI) EGYHÁZKERÜLET

Székfoglaló beszédek – Győr, Öregtemplom, 2000. szeptember 23.

DR. WELTLER JÁNOS
felügyelői székfoglalója:

Tisztelt Egyházkerületi Közgyűlés!

Kedves Testvérek!

Kedves Vendégeink!

Szorongó szívvel, megilletődötten, de nagy örömmel, bizakodással és Isten iránti hálával állok itt, az ünnepi közgyűlés előtt. Azt hiszem, ez így természetes, és minden okom megvan arra, hogy vegyes érzések kavargjanak bennem.

Elsősorban szorongást érzek, mert olyan elhívásra mondtam igent, olyan szolgálatra vállalkoztam, amit eddig nem ismertem, de amelyről már – főleg zsinati tagságom alatt – sokat hallottam.

Tudom, hogy nagyok az elvárások, sokrétű a felügyelői munka egyébként is. Egy újonnan alakuló kerületben a feladat valószínűleg még nagyobb, de ezzel együtt szép és megtisztelő is számomra.

Másodsorban megilletődötten állok Önök előtt, részben azért, mert még mindig az ünnepélyes és felemelő beiktatási szertartás hatása alatt vagyok, de azért is, mert előjönnek a 40-es évek végének-ötvenes évek elejének konvent-kertjéhez kapcsolódó első gyerekkori élmények és az öregtemplomhoz fűződő utolsó emlékem, amikor legalább 30 évvel ezelőtt a három Weltler testvér, Édesapám és két nagybátyám, lehet, hogy először, de az biztos, hogy utóljára szolgált együtt ebben a templomban egy olyan alkalmon, ahol az elhangzott ígihirdetés előadás és az orgonahangverseny arról szólt, hogy a „Második helyezett” – a szakrális zene, ezen belül Bach muzsikája közvetlenül az igazszolgálat és a Biblia után következik, azt kiegészíti, fontosságát aláhúzza, segíti a hívek felkészülését az ige befogadására.

Ma pedig – egy emberöltővel később – lelkész öcsém és unokatestvérem jelenlétében, zeneszerző sógorom kórusművének ősbemutatója után tehettem le a felügyelői esküt, állhattam új szolgálataim helyemre.

A harmadik meghatározó érzés az öröm, hiszen megvalósult az, amit velem együtt oly sokan vártak. Van Dunántúli Egyházkerület. Néhány héttel ezután pedig már működni, szolgálni fog az a kerület, amelynek megalakulása körül talán a legtöbb és legélesebb vita dúlt a zsinaton.

Nagy az örömöm azért is, mert Ittész János személyében olyan püspök került a kerület élére, akit a gyülekezetek nagy többséggel választottak meg, és akinek a programját tiszta szívvel és őszintén tudom támogatni. Végül a bizakodás és az Isten iránti hála talán a legtermészetesebb érzés ebben a helyzetben.

Éltem során sokszor megtapasztaltam, hogy sorsomat Ő irányítja, gyakran nem úgy, ahogy én szeretném, de mindig bölcsen, úgy, hogy az később a javamra válik. Be kellett látnom, hogy a történések az Ő tervébe illettek bele. Ma már tudom, hogy az egyetlen helyes magatartás, ha mindig készen állok a szolgálatra nagyjából úgy, ahogy azt az ideai Széplőzsa jelmondata fogalmazta. Itt vagyok, engem küldj! Ha pedig Isten valakit kiválaszt, azt hibái és nyomorusága ellenére alkalmassá teszi a feladat ellátására.

Ezzel a bizalommal vállaltam nem csak a jelöltséget, hanem a felelősségteljes és megtisztelő felügyelői szolgálatot is.

Röviden szólnom kell arról a lelki örökségről, amit a szűkebb családi körből hoztam magammal.

Hálát adok Istennek azért, hogy olyan családban nőhettem fel, ahol az egyházi szolgálat mindennél előbbrevaló volt. Édesapám –

akit a jelenlevők közül sokan ismertek – olyan lelkészgeneráció képviselője volt, akik életük és szolgálatuk egyetlen zsinórmértékének a Szentírást és az azon alapuló Lutheri-teológiát tartották. Mint szigorú elveihez mindenben ragaszkodó lelkész nyugodtan szolgált Rajkán és Ágfalván, a két kitelepítés során megnyomortott gyülekezetben, ezeket ugyanis hűségnyilatkozat nélkül is szabad volt pásztorolni. Nyugdíjas éveiben is elvállalt minden szolgálatot, amíg ereje engedte, és nagy örömmel keresztelte meg déd-unokáit. A legnagyobb szolgálatot ezidőtájt azonban azzal végezte mégis, hogy magyarra fordította Luther De servo arbitrio című könyvét. Miután ezt a hatalmas munkát is a lelkészi szolgálat részének tekintette, nem várt érte elismerést.

A szűk családhoz tartozott keresztapám, Weltler Rezső, aki előbb hegyeshalmi, majd soproni lelkész, később a Győr-Soproni egyházmegeje esperese volt, illetve D. Weltler Jenő, akit sem orgonistaként, sem a Lutheránia karnagyaként nem kell bemutatnom. Ők hárman olyan karizmatikus egyéniségek voltak, akik élete és szolgálata ma is követendő számomra.

A család, a szülők példája meghatározó a gyermekek számára. Ezért a sok gondoskodásért, a sok imádságért ma már csak Édesanyámnak mondhatok hálás köszönetet, mert Ő – Istennek hála – most is itt van közöttünk, és együtt ünnepel velünk. Valószínűleg az állandó szolgálmi és tenniakarás készítette arra, hogy lefordítsa és kiadassa Vitus b. dröschler Bibliái állatsodák c. művét, és ezzel a Biblia és a természettudományok fontos összefüggéseire magyarázatot adó könyvet adjon a magyar olvasó kezébe.

A polgári hivatás és az egyházi szolgálat eddig is csak úgy volt egymás mellett végezhető, ha segített család. Ezután valószínűleg még gyakrabban kell átprogramozni a feladatköröket, egyeztetni a különböző terminusokat, és meghatározni a tennivalók fontossági sorrendjét. Ezért már most kérem elsősorban feleségem, de gyermekeim és unokáim megértő támogatását is.

A továbbiakban legyen szabad köszönetet mondani azoknak, akik már a jelölés időszakában is, de főleg megválasztásom után szóban vagy levélben fejezték ki jókívánásaikat, ajánlották fel segítségüket vagy együttműködési készségüket. A legtöbb beszélgetés ezután kérdésekkel folytatódott, amelyekből néhányat ismertetek.

Ezek ugyanis másokban is megfogalmazódhatnak, és talán a válasz is tarthat számot érdeklődésre: Ki fog helyettem kántorizálni?, Lemondok-e a gyülekezeti felügyelői tisztségről?, Mi lesz, ha túlszűfoltta válik az előjegyzéses naptár?

Nos ezekkel a kérdésekkel bizonyára fogok találkozni és az is igaz, hogy egyszerre két helyen nem lehet az ember. De megfelelő szervezéssel és jó időbeosztással sok minden megoldható. Azt viszont nem hiszem, hogy a kántorizálást vagy a gyülekezeti felügyelői munkát akadályozná kerületi tisztségem.

A kérdések másik csoportjára az a jellemző, hogy azzal kezdődnek: ugye ti (mármint az új elnökség) – és itt elmondják saját sérelmüket, eddig elintézetlen ügyüket – ezt úgy fogjátok csinálni – és itt jön az általuk javasolt megoldás. – Ezekre a kérdésekre a legnehezebb válaszolni, és ezeket lesz a legnehezebb megoldani is, hiszen az esetek nagy részében két vagy több egyéni érdek ütközik, régi sérelmek kerülnek elő, és ilyenkor az objektív igazság már csaknem mellékes. Azt hiszem csak minden érdekelt meghallgatása után szabad véleményt nyilvánítani, ígérni pedig még a tények ismeretében is felelőtlenség.

A kérdések harmadik csoportja az új struktúrára, a harmadik kerületre, anyagi kérdésekre vonatkozik. Minek nekünk 3 kerület? Elég volna egy püspök, olyan kevés a nyilvántartott evangélikus! Sok lesz a fenntartási költség, kevés marad a gyülekezetek támogatására.

E téren a legegyszerűbb válasz az volna, hogy a Zsinat döntése megszületett ez ügyben, a törvény pedig mindenki számára kötelező.

Egyébként érdekes kérdés lenne az is, hogy miként döntött volna a zsinat, ha 2000-ben vagy esetleg közvetlenül a rendszerváltás után azonnal megtörténik az általános tisztújítás egyházunkban.

Az ország az utolsó évtizedben háromszor választhatott, mi evangélikusok még egyszer sem. Az is lehet, hogy a Zsinat nem a 3 kerület mellett, hanem a 2 ellen szavazott. Ezért szükségszerű volt az a döntés. A szükségszerűség mellett azonban szükséges is. Vítathatatlan, hogy az egyházban is minden szinten több lett a tennivaló. A több feladat nagy része éppen a rendszerváltás által felkínált lehetőségek kiaknázásának következménye:

- hitoktatás az állami iskolákban,
- saját fenntartású óvodák, általános- és középiskolák működtetése,
- ésszerű gazdálkodás a kárpótlásként visszakapott ingatlanokkal, vagy azok értékével,
- egyházi alapítványok szabályos működtetése,
- szeretetintézmények fenntartása,
- adminisztratív, szervezési, pénzügyi, jogi és munkajogi problémák,
- protokolláris kötelezettségek, és még sorolhatnám.

Mindegyik feladat olyan, amivel a világi oldalon nagy gyakorlati rendelkező komoly szervezetek, gazdasági társaságok, önkormányzatok, pénzügyi és jogi tanácsadók foglalkoznak. Nekünk ezekhez rövid idő alatt kell megkeresni és kiképezni a szakmailag kifogástalan, az egyház iránt elkötelezett vezetőket és munkatársakat.

A gyakorlat, a mindennapok történései nem egyszer kudarcrai bizonyítják, hogy tevékenységünkön sok helyen lehetne és kellene javítani, – és akkor még nem szóltam a gyülekezeti munka ún. hagyományos részéről, ahol szintén vannak tennivalóink.

Ezt hangsúlyozta Szabik püspök úr az elmúlt vasárnap is Balatonfüreden. Ő is úgy látja – pedig neki nagyobb rálátása van a feladatkörre, – hogy a munka sok és kevés a munkás, kevés a dolgos kéz.

Hasonló kicsengése volt felügyelőtársam, Benczúr László beiktatásán elhangzott prédikációknak és köszöntéseknek, ahol nem véletlenül, – hiszen egy Ybl-díjas építész állt szolgálatba – az egyházépítés terén mutatkozó feladataink kaptak nagy hangsúlyt.

Végül az utolsó kérdéskör, amiben nem tudok egyetérteni a kérdezőkkel –, hiszen a feltett kérdés már a választ is sugallja – ez a zsugorodó gyülekezetek és az elkallódó hívek, az egyháztagok csökkenő számának kérdése. Abból azonban, hogy ez tény, nem az következik, hogy elég egy kerület és egy püspök is. A pásztor nem az elvesztett bárányt keresi-e a bibliai példázat szerint? Nem hagyja-e ott a 99-et, hogy az 1-et visszavihesse a nyájhoz. Ha sokan kallódnak el, sok ember, lelkes, előljáró tisztségviselő nincs a helyén, nem több pásztor, hűséges szolga kell-e, hiszen mindenki egyformán fontos, mindenkit meg kell keresni, helyre kell tenni gondoskodással, szeretettel, de határozottan. Azt hiszem mindannyiunk szeme előtt felsorakoznak most ismerőseink közül azok, akik szerintünk nincsenek a helyükön, nem azt csinálják, amihez értenek, vagy nem értenek ahhoz, amit csinálnak. Ugye tenni kell valamit ilyen helyzetben!? A figyelmeztetés azonban mindenkinek szól, személy szerint nekem is. Én a helyemen vagyok-e, készen állok-e? Van tehát feladat e téren is, és mint az eddigiek, ezek is kihatnak az egyházkormányzat minden szintjére. Ha az új kerület és annak vezetői ezekből a terhekből veszik le az arányos részt a másik kettő válláról, ha dolgozni, szolgálmi fognak, igazolódik a zsinat döntésének helyessége, amikor a három kerület mellett szavazott. A 3 láb a legstabilabb alátámasztást biztosítja, de csak akkor, ha mindegyik láb a helyén van, egyforma hosszú és egyformán erős, tehát ha összhang, harmónia van közöttük. Vigyázzunk tehát a másik 2 kerületre, erejére, és munkálkodjunk az összhangon.

Az Útmutató ma a sáfárokkal kapcsolatos elvárásról szól. (1Kor 4, 2.)

A sáfároktól elsősorban azt követelik meg, hogy mindegyikük hűségesnek bizonyuljon. A talentumot, a lehetőséget megkaptuk a választó gyülekezeteken keresztül magától Istentől. Ezért neki, és csak neki kell hálásnak lennünk, őt, és csak őt kell szolgáljunk. Hozzá, és csak hozzá kell hűségesnek maradnunk. A feladat szép és megtisztelő, nem kevés és nem is könnyű, de teljesíthető. A magam részéről ezt a munkát szeretném az egyházi törvények által meghatározott keretek között, hűségesen végezni, igénybevéve minden – a dunántúli kerület ügyét fontosnak tartó és azért tenni akaró gyülekezeti tag, állami és egyházi vezető támogatását, és kérem Istent, hogy ehhez bölcsességet és erőt adjon. Bölcsességet, hogy tudjunk különbséget tenni jó és rossz között, erőt, hogy tenni is tudjunk érte vagy ellene.

Befejezésül megköszönöm a választás során irántam megnyilvánuló bizalmat, amely biztos vagyok benne, hogy elsősorban Édesapám szolgálatának, másodsorban a Weltler névnek és csak ezután szóló személyemnek.

Megköszönöm azt a sok szeretetet és minden jelenlevő részéről felénk és a Dunántúli Kerület felé eddig és most is megnyilvánult.

Isten áldása legyen az új kerületen, hogy áldás lehessen mindannyiunk számára!

ITTZÉS JÁNOS püspöki székfoglalója:

„Rettenetes éjszakáim voltak! Álmatlanul, nyitott szemmel medredtem az éjszakai sötétségbe! – Temettem! – Napokon át mindig temettem. Mérheterlen nagy koporsóba helyeztem Dunántúli Egyházkerületemet. Összeszedtem minden gyülekezetét, iskoláját, intézményét, régi papok, tanítók, tanárok és világi vezetők seregét. Beléhelyeztem mindezt abba a mérheterlen nagy fakoporsóba. Azután le akartam zárni annak fedelét. – És ekkor egyszerre a négy égtáj felől nagy zúgás és zörgés hatolt lelkembe. Évszázados temetők megnyílt sírjaiból csontváz prédikátorok, hosszú fekete kabátos oskolamesterek, Ógraduált cipelő emberek serege özönlik elő: a föld mélyén pihenő Dunántúl.

Eltörölhetnék a föld felett levő történelmi Dunántúlt, a temetők százaiból feltör a föld mélyén még mindig élő, halhatatlan Dunántúl! Politikai érdekből lehet új egyházi térképet rajzolni. Könnyű megriasztott papok szájára lakatot verni. Könnyű félreállítani régi hű, rátermett vezéreket, és könnyű helyettük engedelmes bábokat, csinált nagyságokat vezető állásba helyezni! De a múltat nehéz legyőzni! –

Hogyan helyezzem el mindezt abba a hatalmas fakoporsóba, melyet Dunántúl számára készítettek? Hiszen saját múltjával se bír az ember, hát még egy egységes történelmi személyiség múltjával! Nem lehet! Hiába, teljesen lehetetlenség! – Végzek a meglévőkkel, újak jönnek helyettük. És a csontemberek kezében Biblia mozdul. És a csontemberek kezében a Bibliából örök isteni igazságok ereje sugárzik! És csontajkukat nem lehet lakattal lezárni! Szólnak. Beszélnek, vádolnak, ítéletet mondanak! Óh, a történelmi múlt félelmissé válik azokra, akik erőszakkal és hazugsággal meghamisítják a történelmi valóságot, és elárulják a történelem régi, hamisítatlan igazságait!

És akkor hirtelen világosság gyullad lelkem sötétjében. Nem lehet megsemmisíteni egy évszázados történelmi egységet, egy valószínű történelmi személyiséget, melynek létrehozásában Isten Lelke működött. Emberek lerombolhatják, de meg nem ölhetik! Isten nem engedi!

Az egyházkerület kivégzésekor nem adtak ki gyászjelentést. Pár soros zsinati határozat az egész, de a mondat végére Isten keze rájegyezte hívő szívek bizodalját: „A FELTÁMADÁS REMÉNY-SÉGÉBEN!” – Így búcsúztatta, bár reménységben, az 1952-ben le-

rombolt, szeretett egyházkerületét az azt öt évvel túlélő egykori főpástorra, Kapi Béla püspökre.

**Főtiszteletű rendkívüli és ünnepi Egyházkerületi Közgyűlés!
Főtiszteletű Érsek és Püspök Urak!
Tisztelt Államtitkár, Képviselő és Polgármester Urak!
Kedves Vendégeink! Kedves Hittestvéreim! Szeretteim!**

Megrázó számomra ennek az órának az ünnepélyessége, bensőségessége, feszültsége, egyházi szolgálatom és életem hátralévő idejét meghatározó elkötelezése. Mert miközben újra átélem, hogy a saját sorsom alakulásáért mondott imádságaim nem hallgattattak meg, és a meg nem hallgatott imádságok kérdései szívemre nehezdednek, aközben tudnom kell, hogy sokak, ezrek és ezrek – már előrementek és még élők – imádságaira mondott isteni „igen” ez az óra: a Dunántúli Egyházkerület – Kapi püspök úr által megpróféfált és sokak által remélt – feltámadásának, verőfényes delet is ígérő hajnali derengése. Valami elkezdődik...

Hát még ha szívem kettős reménységének harcát feltárom itt! Hiszen magam is vártam, reméltem – már évtizede legalább – ezt az órát. A mögöttünk lévő esztendőben sokszor, álmatlan éjszakákon is imádkoztam azért, hogy jöjjön már ez a nap, – de úgy jöjjön, hogy ne nekem kelljen itt középen megállnom... Hát csoda-e, hogy magamra nézve módosítanom kell az előttem jártakra sokszor mondott szép epitheton ornans-t, – és a Dei gratia episcopus Transdanubiensis (=Isten kegyelméből Dunántúl püspöke) helyett magamat Dei voluntate (=Isten akaratából való) püspöknek kell mondanom?!

Isten kegyelmének, irgalmának ígéretébe kapaszkodok, de akaratának kényszerítő szigorát és – miért is titkolnám – terhét is érzem most szívemen. Lám, itt a példa: aki kiszolgáltatja magát Istennek, annak számolnia is kell azzal, hogy Ő él is hatalmával, és úgy fordítja életünk, szolgálatunk irányát, ahogy mi magunk inkább elkerülni szeretjük volna...

Nem tagadhatom tehát: az Isten akaratának való engedelmisség szándéka hozott ebbe a helyzetbe. Ezért nem is mondhatok mást, mint azt, hogy az Ő kezéből veszem püspöki szolgálatom megbízatását és felhatalmazását, méltóságát és terhét. Szeretett Lutherünkkel együtt mondom: „... használj eszközödül, csak el ne hagyj, Uram, mert ha magamra maradok, hamarosan elrontok mindent.”

De hogy most már így feltártam szívem titkait, kényszerítő erő sarkall annak megvallására is, hogy a 2000. május 10-e (a választás eredményének kihirdetése) és a mai nap közötti időben hogyan körvonalazódott és kristályosodott ki bennem a rám váró szolgálat Istentől kapott napiparancsa.

Mert hogy minden szolgálatra elhívott kap ilyen parancsot, az nem kétséges. Legfeljebb nem mindenki ismeri fel vagy ismeri el, hogy Isten hatalma és szeretete birtokba akarja venni, és eszközül akarja felhasználni. Éppen az a csodálatos, hogy Isten mindenkinek szán feladatot. Mindnyájunkat be akar vonni az üdvösség tervét céljához közelítő munkájába.

A nemzedékek és a szolgálatra elhívottak – Jézus Krisztus Urunk sóvárgó reménységgel várt visszajöveteléig tartó – láncolatában nekünk is van személyre szóló mandátumunk. Van elhivatásunk és küldetésünk arra, hogy a hit és a kegyelem nekünk adott mértéke szerint szolgáljuk Isten országát ügyét.

Mindig tragédia, törés következik be ott Isten népe, az egyház történetében, ahol a feladatot nem ismerik fel, vagy ha felismerték, előle megfutamodnak. Ez akkor és ott történik, ahol Isten trónfosztottá lesz az emberek életében.

Milyen világossá is vált mára, hogy a mögöttünk lévő, de lelki-szellemi rombolásaival maig hatóan mérgező időben Ordass Lajos püspökünk volt az, aki ezt legvilágosabban felismerte. Itt most nincs idő és alkalom arra, hogy az ő életének tanulságait és üzenetét elemezzük, de egy mondatban mégis szeretném elmondani, hogy meghatározó és elkötelező számomra az ő megállásának és mártíriumának példája.

Nehéz évtizedek vannak mögöttünk. Mai nyomorúságaink, hiányaink nagyrészt tegnapi vétkeink keserű gyümölcsei. Ha csak a

körülöttünk lévő világ hatásait látnánk meg, a valóság jelentős részét nem vennénk észre. Az életünk alakulásában, bajaiban kétség-telenül tetten érhető sokat emlegetett világfolyamatok (szekularizáció, globalizáció, elvtelen liberalizmus) mellett nem feledkezhetünk el arról, hogy olyan – történelmi léptékekkel mérve – közelmúltból jövünk, amikor végzetes fordulat történt egyházunk életében is. Az egyházellenes pártállami hatalom sikerrel tört ránk. Közöttünk partnereket is találva félreállította a törvényes egyházi vezetőket, lerombolta egyházunk évszázados rendjét és intézményeit, és a világi hatalmat is segítségül hívó és azt kiszolgáló sekélyes teológiával megroppantotta a hitvallásos lutheri teológia gerincét.

Magam úgy látom – és tudom, hogy véleményemmel nem állok egyedül –, hogy tíz évvel az ún. rendszerváltás, vagyis a „legvidámabb barakk” kinyílása után sem történt meg még az igazi áttörés, életújulás egyházunk, gyülekezeteink életében. Intézményeink, iskoláink számának – egyébként örvendetesnek is mondható – növekedése, az állammal kötött, számunkra előnyös megállapodások ellenére, tehát a kétségtelenül visszanyert külső szabadságunk ellenére lelkileg mintha tovább csúsznánk lefelé.

Van-e még számunkra reménység? Hiszem, hogy van. És ezen az ünnepi órán, e hatalmas gyülekezet előtt számot is adok a bennem élő reménységről. (1Pt 3,15)

De van itt még valami, amit immár nem halogathatok tovább!

A ma rám bízott szolgálat és a szívemre helyezett felelősség indít arra, hogy mielőtt felvázolnám püspöki szolgálatom alapvetését és programját, megrendülten, de Isten bűnbocsátó kegyelmében bizakodva, megkövessem egyházunk népét, gyülekezeteink tagjait. Különösen is az azokból kiszakadt testvéreinket, a gondjaik súlya alatt magányosan roskadozókat, elárvult és magára hagyott értelmiségűket, a tanácsalanná lett fiatalokat, az emberhez méltó élet periferiájára szorultakat. Mindazokat, akik miattunk, Isten hivatalos szolgálói: püspökök és lelkészek miatt, erőtlenségeink miatt gondolkodhatták gyengének Istent. Hogy nem láthatták rajtunk, nem hallhatták tőlünk, hogy jobban szeretjük és féljük Istent, mint a nyíltan, majd a megszilárdított hatalmának biztonságában egyre taktikusabban egyházrontásra törő hatalom. Hogy nem látták rajtunk, hogy Isten a mi erős várunk és bizodalunkunk.

Személy szerint is bocsánatot kérek szolgatársaimtól, hittestvéreimtől, az egykori Takácsi-Gecsei Társgyülekezet és a Kőszegi Gyülekezet tagjaitól, a velem különféle alkalmakon kapcsolatba került más felekezeti keresztyén testvéreimtől és honfitársaimtól, hogy ha adósuk maradtam Krisztus-hitem megvallásának bátorságával, a jézusi szeretet tetteivel, az élő Isten megtapasztalt hatalmáról és erejéről való bizonyágtétellel, a vigasztaló, bátorító és irgalmas pásztori szóval.

Kyrie eleison!

Reménységem az az Úr, aki ma engem is meghívott asztalához, és akitől én is hallhatom: „... nem ítélek el téged, menj el, és mostantól fogva többé ne vétezz!” (Jn 8,11)

Tisztelt Közgyűlés! Kedves Testvéreim!

1947-ben jelent meg az angol methodista Luther-kutató, Philip S. Watson nagyszerű könyve, amelyben reformátorunk teológiáját vizsgálja. E könyvet, pontosabban a címét hívom most segítségül, amikor szeretném egy mondatban megfogalmazni püspöki szolgálatom hitvallását. Kongeniális az a felismerés, amellyel a könyv írója a címbe sűrített rövid mondattal így összegzi reformátorunk teológiájának lényegét: Let God be God, – azaz: Legyen Isten Isten! Igen, ez volt és ez marad mindig keresztyén életünk alapkérdése, és szolgálatunk megbízatása is ez: legyen Isten Isten a mi életünkben is!

De ki ez az Isten? Hol van? Ki látta? Hiszen még a biblia is azt mondja, hogy „Isten soha senki nem látta”. (Jn 1,18a) Van-e gyűnölődőket megszegyenítő, kétségeket oszlató, bizonyosságot adó, hitükben megfáradtakat, szegény szívünket vigasztaló ismeretünk róla?

Helyzetünk legalábbis kétséges. Hiszen éppen csak átlépni készülünk a dicsőséges és fertelmes, fényes és éjfékete 20. századból

az új évezredbe, amikor világháborúk, országvesztés, Auschwitz és gulágok, barna és vörös diktatúra után, az éppen ránk virradó szabadságot új rabság fenyegeti. A koldust és királyt egyaránt táncra perdítő mefisztói szédület örvényében fuldoklunk. A pénzhajszka, az anyagiasság pusztító és önvesztő, maradandónak gondolt értékeket, erkölcsöt, hazaszeretetet, barátságokat, családi életet, egyházi közösségeinket romboló kavargása fölött egyre győzedelmesebb az aranyborjú bamba-diadalmas vigyora.

Isten? Ki ő? Van-e más, mint a szédült táncba vonó hatalom? – kérdezik aggódva, csüggedten, önmegadóan sokan. Kérdezik, – és akinek van füle a hallásra, minden kérdés mélyéről hallja a sóvárgást: bárcsak lenne!

Mózesnek könnyű volt. Kétségeinek sziklahasadékából kipislogva ő még legalább megpillanthatta a fenségében elvonuló Mindenható glória-visszfényes hátát.

Még a rászédettségét Istennek felhánytorgató Jeremiás próféta is irigy-lésre méltó lehet sok kortársunk szemében. Ő még hihette, hogy próbás, sok ellenséggel terhelt szolgálatának, „sorsának sötétlő árnyai közt az Úr szent arca rejtezik.”

De még a sötétnek mondott középkor misztikusai is! Ők még mondhatták, hogy lelkük mélyén vár rájuk az Istennel való találkozás, és leejtett szemhéjuk mögött tekintetük Isten létének mélységeit kutathatja. De mit lát a ma magába néző?

Reformátorunk Istentől rettegő lelkiismerete felett sem volt üres a menny. Félelmek, aggodalmak között is jobb lehetett neki, mint ez a mai „gazdátlan” ég, a „semmi sem biztos”, „ki tudja, igaz-e?”, „mindegy, hogy miben, csak higgy valamiben!” ingoványa. Meg egyébként is, hogyan keresse a bűnbocsánat, az isteni kegyelem örömét az, aki még azt sem tudja, hogy van-e s mi a bűn.

Egyház? – Hát igen, az erkölcsnek még úgy-ahogy álló, bár egyre ingatagabb bástyája.

Vallás? – de melyik? Hát igen, mégiscsak szüksége van valaminek az embernek. Persze, lehetőleg nem az életút közben, hanem majd a végén, hiszen hát az embert mégsem lehet csak úgy elföldelni...

És akkor most azt mondjuk: Legyen Isten Isten a mi életünkben!? Szép tanácsnak tűnik, álmodozó lélekre valló gondolatnak, akár még egy püspöki székfoglaló témája, címe is lehet... – de van-e ma értelme ezzel törődni? Ezért nem adnak semmit a nagy világpiacon.

Testvéreim! Remélem, érzik, szívük mélyén tapasztalják is, hogy minden aggódó, nyugtalan, kételkedő, de még a gúnyos kérdések mélyén is valami mégis-reménységre vágyódás, az „elatyátlanodott” emberszív fájdalma kiált! Hogy a magunk és kortársaink szívéből búvik elő a József Attila-i látomás „oly igen éhes, lompos, lucskos kutyája, – hogy istenhulladékot, istendarabkákat keresgéljen.”

Mégis újra fel kell tennünk a kikerülhetetlen kérdést. A hamis hitek, a megszegyenült vallások, a kiábrándult tömegek, a szélsőségesen rajongó kevesek korában van-e még értelme a „Legyen Isten Isten a mi életünkben is!” jámbor óhaját emlegetnünk?

Van, igen, van! De nemcsak értelme van, hanem ez a dolgunk is! Hát ne tudnánk, hogy ennek a mai világunknak, s benne nekünk magunknak is, nem divat-eszmékre, nem lelki tápszerekre, valláspótlékokra, hanem valóban Isten-re, élő, igaz, szívünk bizalmára méltó Istenre van szükségünk! Ahogy egy 20. századi keresztyén testvérünk mondta: „Istenre van szüksége [a világnak], aki testté lett, köztünk ütötte fele sátorát, akinek dicsőségét naponta megújulva tapasztaljuk. Vagy a názáreti Jézus, az ács fia az Isten, vagy nem érdekes számunkra.”

Itt a válasz. Ki ez az Isten? Ő, aki Jézus Krisztusban emberré lett, közénk jött. Őt hirdetem, az Ő szolgálatába hajlítom szívemet és számat, róla akarok tanúságot tenni. Hiszen 43 évvel ezelőtt megígérte nekem, a kiskamasznak itt ez előtt az oltár előtt, amikor konfirmációi áldó igémmel felvértezve indított útnak, hogy mindenre elég lesz az erő, amit tőle kaphatok. (Fil 4,13) Ő az egyetlen, akinek joga volt mondani: „aki engem lát, látja az Atyát.” (Jn 14,9)

Most ismét a már említett Bove-t idézem: „Azt hogy Jézus csakugyan »Isten Fia«, nem tudja nekünk egy tudós és egy filozó-

fus sem bebizonyítani, még egy teológusnak sem hihetjük el; ezt kizárólag saját életünkben tapasztalhatjuk meg. A vallások istenei nem tapasztalhatók meg az életben, nem találkozunk velük soha, mivel ők az égben vannak, mi viszont a földön. Ha ezzel szemben Isten testté lett Jézusban, ha az emberek közt járt és megérintette őket húsból és csontból való kezével, és ha forró vére értük folyt a földre, akkor – igen, akkor nekünk is találkozunk kell vele, meg kell tapasztalnunk Őt, és mássá kell lennünk általa. — De hogyan mehett ez végbe?” – fogalmazza meg végül sokak vágyódó kérdését.

Eszközünk kevés, de mégsem vagyunk fegyvertelenek! Ő maga adta kezünkbe a legerősebb fegyvert, ő bízta ránk a legnagyobb kincset: „kegyelmének dicsőséges evangéliumát”.

S ahol Isten trónra ül emberek szívében, egyháza közösségében, ott már nem lesz kétséges, hogy „mi dolgunk a világon”. Ott oszlik a „lelkek barna gyásza”, ott a Lélek frissítő szele fújja szét a lelki horizontot megülő ködöt, és a „tegyetek tanítvánnyá minden népet” (Mt 28,19) utat, feladatot kijelölő parancsa nem egy lesz az utasítások között, hanem az első és a legfontosabb. A misszió, a Jézus-hoz vezetés szolgálata, a róla tanúskodás, a parancsa szerinti kiszolgáltatása a szentségeknek lesz a feladat, ami létünknek értelmet ad. Minden ennek van alárendelve, és minden ezért van. Ahol Isten, Jézus Krisztus Urunk Atyja ül papi szívek trónusán, ott nincs tanácstalanság, bizonytalanság. Nem a hivatal, a cím, a nyakban hordott kereszt, hanem a szolgálat minden Jézus-tanítvány szívét ékesítő keresztje az egyetlen méltóságunk. És ha neki úgy tetszett, hogy az evangélium, „az igehirdetés bolondsága által üdvözítse a hívőket” (1Kor 1,21), hogyan jön bárki is ahhoz, hogy új ötletekkel álljon elő. A lehetőségek piaca ma óriási, állítják sokan, – de nekünk csak egy portékánk van, „egy ügyűek” vagyunk, vagyis inkább azzá kellene lennünk ismét. Boldog vagyok, és szívem hála tölti el, hogy reformátor őseink hitében felgyulladt Isten igéjének világossága, és azóta is tanítják nekünk: „Az egyház a szentek gyülekezete, amelyben az evangéliumot tisztán tanítják és a szentségeket helyesen szolgáltatják ki.” (CA VII.) Nem kellene mást tennünk, csak újra hűséggel és a tanulás készségével forduljunk a reformatori – és nem félek kimondani: lutheri – örökségünkhöz. Eleget kísérleteztünk már mással, hagyjunk fel a hiábavaló próbálkozásokkal. Meg kell találnunk a módját és gyakorlati lehetőségeit annak, hogy a mögöttünk lévő idő teológiai-ideológiai örökségét a lutheri teológia mércéjéhez mérjük, és az eredményből levonjuk a szükséges következtetéseket.

Isten csak az evangéliumból és az evangéliumért élő egyházban nem trónfosztott!

Tisztelt ünnepi Közgyűlés! Kedves Vendégeink! Kedves Testvéreim!

A régi mondás szerint „a könyveknek megvan a maguk sorsa”. Úgy gondolom azonban, hogy nemcsak a könyveknek, hanem az életújító igéknek és a fontos, szép, bölcs mondásoknak is megvan a maguk sorsa. Időnként a keresztje is... Néha örök paradigmává válnak, máskor meg üres mondatok, megjegyezni sem érdemes gondolatfoszlányok ugródeszkájává lesznek.

A tragikus sorsú Martin Luther King „I have a dream...”, „Van egy álmom”-mondatát ki ne ismerné, ki ne idézné? Van egy álmom, – mondjuk, és szárnyalni kezd a fantáziánk... Szinte divattá lett álmodni, vízióval rendelkezni, – de legalábbis álmokról és jövő-víziókról beszélni. Nem is vehető igazán komolyan manapság, akinek nincs víziója a jövőről. Még az egyházi zsargonban is súlya van az így kezdődő mondatoknak. Be kell vallanom, nekem nincs vízióm a jövőről. Egyházamérő, egyházkerületemérő sem. Reménységem van, vízióm nincs. Miért is lenne? Van, aki jövőt álmodjon nekünk, és annak megvalósulásáért harcba is indítsa mennyei seregeit. Igen ő, az élő, az irtalmas, a velünk szolidáris, az értünk meghalt, az értünk győztes Úr!

Idézzük csak fel itt az örök-szép jézusi példázatot, a tékozló fiú történetét! (Lk 15,11-32) Csak nem gondoljuk azt, hogy az atyai házat elhagyó, a lecsúszott, az élet perifériájára került, a moslékos

vödör után is hiába sóvárgó fiút álmai vagy akár korgó gyomra viték volna vissza az elhagyott otthonba? Hát nincs ott a történetben a fia hazatérését naponta váró és remélő atya? Én nem tudom más-ként értelmezni az észre tért fiú feltámadt sóvárgását, honvágyát, csak úgy, hogy az atya szeretetének titokzatos, de valóságos vonzása szülte gondolatát, mozdította lábát, győzte le szégyenkezését. És elindult, és Atyja a nyakába borult örömeiben, és hazafogadta...

Hogy Isten milyen reménységgel néz egyházára, mit tervez, gondol, „álmodik” felőlünk, ez a kérdés mindig. Mi az egyházat meg nem menthetjük, de hála Istennek, ez nem is a mi dolgunk. Ami a mi dolgunk, abban legyünk engedelmesek, hűségesek, kitaratók és bátrak, s akkor az elég. Az egyház engedelmisségével Isten álmait valósítja meg. De az Egyház Úra népe felőli reménységeit nem misztikus álmokban hozza tudomásunkra, hanem ígéjében közli velünk. A „lelkiismeretem Isten ígéjének foglya” lutheri valamása ezért nemcsak akkor és ott, 1521-ben Wormsban, hanem mindig és mindenütt a legidősebb, az engedelmisség útját kijelölő, tennivalóinkat meghatározó mondat. És most ezzel az engedelmisségre való készséggel veszek sorra – a teljesség igénye nélkül – olyan kérdéseket, amelyeket egyházunk és minden gyülekezetünk életében fontosnak látok.

– A teológiai munka. Korrekt és tudományos, hittel végzett és hitvallásos, az egyház szolgálatát segítő kell, hogy legyen. Miért szégyelljük olyan sokszor, hogy a lutheri reformáció örökösei, hogy ágostai hitvallású evangélikusok vagyunk? Vagy már nem is olyan biztos az?!

– Igeszolgálatunk. Aggasztó a mai helyzetünk. Csak Isten a megmondhatója, mi minden hangzik el szőszékeinken igehirdetés fedőnév alatt. Nagy ítélet lenne rajtunk, hogy ha magunknak kellene minden ilyen címen elmondott beszédünket végighallgatnunk.

– Hitoktatás és gyermekmunka. Égetően szükség lenne a hitoktatási anyag megújítására! Tudom, fárasztó, sok törődést, türelmet igénylő munka az ez. Talán külön karizmák nélkül, kötelességtudatból végezni különösen is nehéz. De ez nem ment fel senkit sem a tisztesség mástól olyan pontosan megkövetelt minimuma alól. Vigyázat, Testvérek, a becsülettel megtartott órákat és a hitoktatói óradíjakat angyalkezek is könyvelik az ítélet napjait!

– Missziói szolgálatunk. A bőség zavarával küzdünk. Mennyi lehetőség, nem is tudunk mindezzel élni. E téren is érezzük, milyen veszteséget jelent a mögöttünk lévő 50 esztendő. S bár történetek, történetek ígéretes változások (többek között van már Missziói Központunk és a munkaágat rendező missziói törvényünk is), nagyon érezzük, „hogy az aratnivaló sok, a munkás kevés. És kérnünk kell az aratás Urát, hogy küldjön munkásokat aratásába.” (Mt 9,38) Nagy tartalékaink is vannak azonban. Sok olyan hittestvérünk van, akiket be lehetne vonni családi, lakóközösségi gyülekezeti csoportok szervezésébe. Főként nagyvárosainkban, a nem ott élők számára szinte áttekinthetetlen lakótelepeken lenne hallatlan nagy jelentőségű e kisközösségeknek a létrejötte. Ezek semmiképpen nem jelentenének konkurenciát (az ördög nem alszik!) az adott gyülekezet és lelkesze számára, hiszen éppen azokat érhetnék el, akik a gyülekezet centripetális erejét nem vagy már nem érzik, annál inkább belekerültek az ezernyi centrifugális erő egyik-másikának vonzásába. Ideálisnak azt tartanám, hogy a lelkeszek és az illetékes presbitériumok tudtával és támogatásával, a munkatársak tudatos felkészítésével bontakozhatna ki ez a szolgálati ág.

Missziói munkánkról töprengve, a lehetőségek és feladatok számba vétele mellett szeretném elmondani egy észrevételemet is. Vigyázzunk arra, hogy missziói munkánkat semmilyen vonatkozásban ne rendeljük alá a „piaci igényeknek”. Mondani- és tennivalónk csak szolgálatunk Gazdájától függhet. Egyetlen kicsi, de sajnos jellemző példával szeretném megmutatni, hogy mire gondolok. A következtetések azonban messzire vezethetnek. – Jó volt látni a sok fiatal a debreceni Szérlőzsa találkozón. Aratásra fehérítő mező hullámozott előttünk. Sok nagyszerű program is volt. De most mégis kérdezni szeretnék valamit. Vajon csak nekem volt hiányérzetem és csak nekem okozott szomorúságot, hogy egy hangsúlyozottan evangélikusnak mondott, bár igaz, elsősorban fiatalokat megcélzó találkozón 2000. július 28-án, „az ötödik evangélista”: J. S. Bach

halálának 250. évfordulója napján egyetlen Bach-korál sem hangzik el az egyébként olyan bőséges, bár egyhangú zenei kínálatban? (Ha egy sátorban, egy szobában voltak esetleg, akik Bachot énekeltek, akkor tőlük bocsánatot kérek. Én nem hallottam őket.) Nem mondunk-e le valami nagyon fontosról, olyan értékről, amiről már sokszor bebizonyosodott, hogy valóban maradandó, közöttünk Isten országát építő kincsünk. Hogy sántít-e a példa, nem tudom, de hogy a jelenség – mutatis mutandis – meglehetősen általános egyházunkban, az talán nem vonható kétségbe.

– Most lelkesztéstestvéreim szolgálatának, életének sok-sok kérdése cikázik át szívemen. Mennyi túlterhelt, magát magányosnak érző testvérszív sóhaját kell meghallanom. Mennyi vita, küzdelem, testvérietlen harc nyomorítja gyülekezeteink életét?! Pattanásig feszült idegek, viták és sérelmek, félreértések, a testvéri intó szót elfogadni nem tudó és ezért vérig sértődött lelkek. És akkor még nem is szóltunk a szándékkal bajt keverőkről, a meg nem értés felett kárörömöt érzőkről. Testvérek! Nem kellene ennek közöttünk így lennie! Reménységem az, hogy legfőbb Munkaadóm, aki ma a pásztorok pásztorának szolgálatába is beállított, megerősít és felkészít arra, hogy Lelkesztéstestvéreim testvére, gondjaik és örömeik együtt-hordozója, de bizalmukra méltó tanácsolója is legyen. Imádságaimat, felelős együttgondolkodásomat, testvéri szeretetemet felajánlom egyházkerületünk minden lelkeszének, segéd-lelkeszének, munkatársainknak, és minden gondjainkra bízott hittestvérünknek is. Nemcsak szolgálatom elkötelezése indít erre, hanem az a reménység is, hogy a közöttünk romboló, szolgálatunkat hátráltató bizalmi válság így leküzdhető lesz. Isten adja meg mindnyájunknak az ehhez szükséges nem kevés bátorságot és tettekészséget!

– Ha már itt tartunk, néhány gondolatot hadd fogalmazzak meg általában is egyházi közéletünkkel kapcsolatban. Ha az ünnepi alkalom miatt most hallgatnék ezekről, nem tennék jó szolgálatot senkinek sem. Törekednünk kell minden tekintetben az átláthatóságra, különösen pedig anyagi dolgunkban, kerületi de országos szinten is. Nagyon sürgetően nehezedik rám is a lelkeszi fizetések arányosításának kérdése. Támogatom és a kibontakozás felé szeretném segíteni a jó megoldást kereső elgondolásokat.

Az őszinte, nyílt beszéd a legjobb fegyver a kísértés bizalmatlanság ellen. Nyomatékosan kérem szolgatársaimat és munkatársaimat, hogy ha észre-vételük, kritikájuk, testvéri megjegyzéseik vannak munkámmal, egyházkerületünk életével kapcsolatban, azokat elmondani ne késlekedjenek. Az a reménységem, hogy a kölcsönös bizalomnak ez a friss szele kitakarítja közlünk a „jer, dicsérjük egymást” avított, dohos levegőjét.

– Törvényesség. Nincs két egyházi törvényünk. Tarthatatlan az, hogy a törvény kardját nem egyformán forgatjuk mindannyiunk felé. Sapieni sat.

– Az egyházi nevelésügyünkkel kapcsolatosan formálódó reménységemet is szeretném megosztani egyházkerületünk és egyházunk közvéleményével. Nagyon fontosnak látnám, hogy amint lehet, nekikezdjünk egyházkerületünkben egy diákonthon-hálózat kiépítésének. Nem hiszem, hogy nagyon kellene magyarul, milyen jelentősége lenne annak, hogy a Dunántúl nagyobb iskolavárosában, ahol különféle kollégiumokban laknak evangélikus gyermekeink, összegyűjthetnénk őket családi, lelki és hitbéli nevelésre is nagy súlyt helyező diákonthonokban. Csak néhány város nevét említem, bizonyára folytatható lenne a sor: Kaposvár, Székesfehérvár, Szombathely, Veszprém, Nagykanizsa, Zalaegerszeg. Vajon lesz-e majd, aki velem együtt kész élére állni ennek a munkának? Már előre biztosítom őt egyetértésemről és támogatásomról.

– Szórványhelyzetünkre és szórványgyülekezeteinkre is vesünk most egy – nem futó – pillantást. Fel kell mérnünk missziói felelősségünk és a lelkeszi munkaerővel való gazdálkodás lehetséges összhangjára törekedve, hogy mit tehetünk e téren. Vannak egyházkerületünkben olyan területek, ahol megint gondolkodnunk kellene missziói központok szervezéséről. Abban a reménységben, hogy lesznek erre a munkára elhívást is kapott szolgatársaink.

Itt kell megemlítenem a számomra már eddig ismerőssé vált kérdéseket és gondokat a Sopron és Győr környéki gyülekezeteinkre vonatkozóan is.

– A Dunántúli Egyházkerület egykor – ahogy Kapi püspök úr nevezte – „egységes történelmi személyiség volt”; sajátos, megtartó, kohéziós erővel. A fiatalok, de talán már a középkorúak is erről legfeljebb a szülők, nagyszülők nemzedékeitől hallottak. Vajon sikerül-e új életre kelteni ezt a szunnyadó erőt? A találkozások, közös alkalmak mellett sokat segíthetne ebben, és ezért lenne fontos egy – a Dunántúli Harangszóban és a gyülekezeti híradókban rejlő értékeket is felhasználó, integráló – kerületi néplap szolgálata. Közös ügyünk ez is, hordozzuk szívünkön!

És ezeken felül is még mennyi, megoldásra váró feladat tornyosul előttünk! De ki győzi ezt? Hogy a püspökök, esperesek, lelkészek magukban nem, az egészen bizonyos. A feladatok, tervek, reménységek számbavételekor hadd kiáltssam: segítsetek! Segítsetek, Testvéreink! – felügyelők, presbiterek, gyülekezeti munkások, hitestvéreink, – mindenki, akinek fontos egyházkerületünk és egész egyházunk megújulásának ügye. Segítsetek! Osszuk meg egymással reménységünk titkait, támogassuk egymást, s főként pedig vegyük szívünkre a tette is kész felelősséget közös ügyünkért, egyházunkért, az evangéliumért!

Kedves Testvérek!

Ha mondanivalóm jelentősebb részében elsősorban egyházkerületünk és egész Magyarországi Evangélikus Egyházunk életének kérdéseire összpontosítottam is, most tágítani szeretném a kört. És el kell mondanom, hogy szeretettel és a közös hit melegével gondolunk a határainkon túl élő hittestvéreinkre. Azzal a szándékkal, hogy az egyházkerületünket körbefogó országok területén és Erdélyben élő magyar anyanyelvű testvéreinkkel különösképpen, de más nemzetiségű testvéreinkkel is szeretnénk a már meglévő kapcsolatokat tovább ápolni és azokat elmélyíteni.

Még szólnom kell röviden a testvéregyházakhoz való viszonyunkról. Közel 20 esztendőszegyi szolgálatom idejéből szívemengető élmények emlékét is őrzöm. S ezek öröme messzé meghaladja a súrlódások, a már elvonult vagy éppen újabban jelentkező viharfelhők miatt érzett aggodalmait. Engedtessek most meg nekem, hogy talán egy nagyon rövidnek tűnő, de szándékom szerint ezekben a hetekben nagyobb összefüggésekben is értelmezhető mondattal így fogalmazzam meg az ökumenikus kapcsolatainkra vonatkozó gondolataimat: reményem Dominus Iesus, az Úr Jézus, akinek egyedül van hatalma arra, hogy keresztdozatának és győzelmes feltámadásának erejével hidat építsen közénk, eloszlassa félreértéseinket, késszé és alkalmassá tegyen a kölcsönös kienegesztelődésre. Tapasztalatokra építő meggyőződésem: minél közelebb vagyunk Jézus Krisztushoz, annál közelebb kerülünk egymáshoz is. Már előre örömmel és jó reménységgel gondolok a Győrött, de egyházkerületünkben másutt is ránk váró közös alkalmakra református, római katolikus és minden keresztyén testvérünkkel. Közös Megváltónk, az Anyaszentegyház Ura tegye Szentlelkének erejével testvérivé egyházaink kapcsolatait!

Tisztelt Közgyűlés!

Amikor ebben a jeles esztendőben az Úr testtelésének 2000. és magyar államiságunk 1000. évfordulóját ünnepeljük nemzetünk közösségében, hálát adunk Istennek azért, hogy szabaddá vált hazában élhetünk. Népünk életének, hazánk sorsának fontos gondjai a mi szívünk is terheli, az országépítő munka sikereinek pedig együtt örülünk minden jószándékú honfitársunkkal. Lutheri teológiánk alapján állva számunkra egészen természetes, hogy a hazánk rendjét védő, nemzetünk jó előmenetelét szolgáló kormányzatban a gondviselő Istennek azt a munkatársát lássuk, amelyik tőle kapta megbízatását, és amelyik nemcsak a választók előtt, hanem a Mindenható előtt is számot ad majd megbízatása teljesítéséről. Mi pedig készek vagyunk arra, hogy nemzetünk életének fontos kérdéseiben, mintegy élő lelkiismeretként tanúságot tegyünk arról a rendről, amelyet a teremtő és gondviselő Isten nem az emberi élet megnyomorítására, hanem éppen megőrzésére és gazdagítására adott az emberiségnek. Isten áldása nyugodjék meg hazánkon, nemzetünkön!

Kedves Testvéreim!

Nagy munka vár ránk, emberi erőt meghaladó. Összeszorul a szívem, ha belegondolok. Hát még ha az előttem jártak alakja magasodik elém! Bár arcvonásaik eltűnnek a történelemmé lett évtizedek távolában, de szolgálatuk az az alap, amelyre most újra építkezni kezdünk. Emlékezzünk a Dunántúli Egyházkerület főpásztoraira hálás szeretettel! Túróczy Zoltánra, az Ige átító erejű hirdetőjére, Kapi Bélára, a kerület lelki arcát meghatározó egyházkormányzóra, Gyurátz Ferencre, a testi gyengeségei ellenére fáradhatatlan pász-torra és iskola-alapítóra, Karsay Sándorra, aki csendesebb évtizedek püspöke volt, Haubner Mátéra, aki nemzetünkért dobogó szívvel még Kufstein vár-börtönét is megjárta, Kis Jánosra, a tudósra, irodalmárra, – és a többiekre. Legyen áldott Isten, aki őket egyházunknak adta, és rajtuk keresztül egyházkerületünket gazdagította.

És most itt állunk a rajtvonalon. Tekintetünket felemeljük, és Istentől erőt kérünk, áldásáért könyörgünk. Bölcsességnek, erőnek, szeretetnek Lelke, légy velünk!

Az Úr 2000. esztendejében, szeptember hó 23-án, lelkési ordnációm 30. évfordulója után három nappal, magamat boldogan Isten kegyelme koldusának vallva, egyházkerületünket az Úr oltalmába ajánlva, – püspöki szolgálatomat megkezdem.

A Nyugati (Dunántúli) Egyházkerület tisztviselői:

2000. október 7.

Püspökhelyettes: Smidéliusz Zoltán
Másodfelügyelő: Sztruhár András
Ügyész: Dr. Hidas János
Lelkési jegyző: Deme Dávid
Nem-lelkési jegyző: Böjtös József
Kerületi missziói lelkész: Baranyay Csaba
Kerületi GAS-előadó: Béres László

Országos gazdasági bizottság kerületi tagjai:

Isó Zoltán, Mesterházy Márta, Dr. Sassiné Sztruhár Ildikó

Egyházkerületi bíróság:

Lelkészek	Nem lelkészek
Elnökök: Isó Dorottya,	Dr. Tatár Ágnes
Bírák: Baranyayné Rohn Erzsébet,	Baranyay Attiláné dr.
Frankó Mátyás	Dr. Jány János
Gregersen Labossa György	Dr. Kutas Ádám
Kapi Zoltán	Dr. Madarász István
Zügn Tamás	Dr. Zsédényi Imre
Jegyzők: Ernst Cecília	Niklné Dombi Katalin

Országos missziói bizottság kerületi tagjai:

Ferenczy Andrea, Koháry Ferenc, Sztruhár András

Lelkészvizsga bizottság választott tagjai:

Bencze András, Jankovits Béla, Kovácsné Tóth Márta, Lackner Pál, Ördög Endre

Igazgató tanácsstagok:

Révfülp: Kiss Miklós
Győr: Ördög Endre
Liceum: Kovács Imre, Mészáros Tamás
Hetvényi: Menyes Gyula, Joódy Borbála
Eötvös: Polgárdi Sándor, Svendorné Dallos Edina

A Nyugati (Dunántúli) Egyházkerület 2000-2006 közgyűlése:

püspök	Ittész János
felügyelő	dr. Weltler János
püspökhelyettes	Smidéliusz Zoltán
máasodfelügyelő	Sztruhár András
ügyész	Dr. Hidas János
lelkészi jegyző	Deme Dávid
nemlelkészi jegyző	Böjtös József

	Fejér-Komárom	Győr-Sopron	Somogy-Zala	Vas	Veszprém
esperes	Bencze András	Jankovits Béla	Szemerei János	Vető István	Pintér Mihály
felügyelő	Mészáros Tamás	Szabó György	Nagybocskai Tamás	dr. Nagy János	Kiss Attila
lelkészi presbiter		Lackner Pál	Deme Dávid	Sággy András	Isó Zoltán
nemlelkészi presbiter		Böjtös József	dr. Jakus Péter	Vincze Csaba	Sólyom Gyula
lelkész tag 1.	Labossa Lajos	Jánosa Attila	Baranyai Csaba	Rác Miklós	Polgárdi Sándor
2.	Ferenczy Andrea	Tubán József	Nagyné Szeker Éva	Menyesné Uram Zsuzsanna	Vajda István
nemlelkész tag 1.	Bóday Éva	Majorné Melkovic Erzsébet	Dr. Hári Tibor	Sztrókay Attila	Antal Géza
2.	Dr. Bányai Béla	Molnár József	Kis-Bódog Zoltán	Dr. Nagy Zoltán	Vajda Imre
lelkész póttag 1.	Szarka István	Ócsai Zoltán	Halász Sándor	Kollemé Loós Zsuzsanna	Riczinger József
2.		Koháry Ferenc	Smidéliuszné Drobina Erzsébet	Verasztó János	Görög Zoltán
nemlelkész póttag 1.	Zászkaliczky Tamásné	Szemerey Tamás	Németh Lajos	Koczor Lajos	Ágoston Ferenc
2.	Nagy Dániel	Rajnai Károly	Szilágyi Istvánné	Süsmeghy István	Kovács Jánosné

Tanácskozási joggal:

Bíróság elnökei:	jogász	Dr. Tatár Ágnes
	lelkész	Isó Dorottya
GAS-előadó		Béres László

Intézmények képviselői: majdan elkészülő országos szabályrendelet szerint

70. § Az egyházkerületi közgyűlésen tanácskozási joggal vesznek részt: d) meghívás alapján: szakértők.

A Nyugati (Dunántúli) Egyházkerület 2000-2006 presbitériuma:

püspök	Ittzés János
felügyelő	dr. Weltler János
püspökhelyettes	Smidéliusz Zoltán
másodfelügyelő	Sztruhár András
ügyész	Dr. Hidas János
lelkészi jegyző	Deme Dávid
nemlelkészi jegyző	Böjtös József

	Fejér-Komárom	Győr-Sopron	Somogy-Zala	Vas	Veszprém
lelkészi presbiter		Lackner Pál	Deme Dávid	Sághy András	Isó Zoltán
nemlelkészi presbiter		Böjtös József	dr. Jakus Péter	Vincze Csaba	Sólyom Gyula
lelkészi pótpresbiter		Béres László		Gyarmati István	Mihácsy Lajos
nemlelkészi pótpresbiter		Szemerey Tamás		Györi Elemér	Henn László

Tanácskozási joggal:

- Egyházmegyei elnökségek:

	Fejér-Komárom	Győr-Sopron	Somogy-Zala	Vas	Veszprém
esperes	Bencze András	Jankovits Béla	Szemerei János	Vető István	Pintér Mihály
felügyelő	Mészáros Tamás	Szabó György	Nagybocskai Tamás	dr. Nagy János	Kiss Attila

97.évi IV. törvény 81. § Az egyházkerületi presbitériumban tanácskozási joggal vesznek részt:

d) esetenkénti meghívás alapján: az egyházkerület további lelkészi és nemlelkészi tisztségviselői, szakértők, és az elnökség által meghívottak.

DÉLI EGYHÁZKERÜLET

Egyházkerületi alakuló közgyűlés 2000. október 5-én

Dr. SÓLYOM JENŐ
felügyelő jelentése:

Tisztelt Egyházkerületi Közgyűlés! Kedves Testvérek!

A harmadik egyházkerület megalakulásával kapcsolatos terület-rendezés miatt kisebbé vált Déli Egyházkerületnek a 2000. évi első általános tisztújítás során megválasztott közgyűlése mai első, alakuló, rendes ülése bizonyos értelemben rendkívüli, s ennek megfelelően rendkívüli a felügyelői jelentés is.

A bevezető mondat három elemén van hangsúly: a korábbinál kisebbé vált a Déli Egyházkerület, új ciklus indult, s rendkívüli a jelentés.

Az előző ciklus utolsó közgyűlésén, április 7-én, már elbúcsúztunk azoktól az egyházmegyétől, melyek más egyházkerületbe kerültek át. Az viszont akkor még bizonytalan volt, hogy végül is öt vagy hat egyházmegye marad-e a Déli Egyházkerületben, mert a zsinat erről szóló szavazása eredményének kihirdetésével kapcsolatban törvényességi aggályunkat jelentettük be. Nem jelenti ez azt, hogy az azóta de facto kialakult viszonyokat meg kívánánk változtatni. Tudomásul vesszük, hogy a Déli Egyházkerület nemcsak a gyülekezetek számát, az itt szolgáló lelkészek számát tekintve aránytalanul a legkisebb a három egyházkerület közül, hanem az egyházközségi tagok számában is kisebb a másik kettőnél. Az viszont érthetetlen és elfogadhatatlan, hogy a zsinat, illetve annak ügyrendi bizottsága az elmúlt fél évben nem talált időt arra, hogy panaszunkat érdemben megtárgyalja, s a de facto kialakult helyzetet de jure is rendbe tegye.

Ez után a kitérő után ezen a helyen is szeretném megköszönni az egyházkerület egyházközségei közgyűléseinek azt a bizalmat, ami a választási eredményben tükröződött. Köszönöm Dr. Nagy Zoltán testvéremnek nemcsak azt, hogy vállalta a jelöltséget, hanem azt is, hogy a választás után kijelentette, szívesen szolgál más módon is az egyházkerületben.

Az elmúlt tíz évben sokszor volt kérdés számomra, hogy szolgálattal segítem-e egyházamat, amit csinállok, megfelelően csinálom-e. Az egyházkerület gyülekezetei részéről megtapasztalt bizalom feloldhatná ezt a bizonytalanságot, s már ezen az alakuló közgyűlésen nekiláthatnánk az új ciklusban előttünk álló feladatok tárgyalásának. A normális rend szerint az új ciklus első közgyűlésén kellene istentisztelet keretében beiktatni tisztségébe a megválasztott felügyelőt, s ekkor hangozna el a felügyelő beköszöntő beszéde, melyben ezekkel a feladatokkal kapcsolatos véleményét mondhatná el. A mai napon azonban ez elmarad. Csak az egyházkerület többi tisztségviselőjének a megválasztása és beiktatása történik meg. Magyarazattal tartozom ezért, s ez hangzik el most a beköszöntő beszéd vagy jelentés helyett.

A választás előtt, ez év március 4-én, ahogyan a törvény megköveteli, írásban fogadtam el a jelölést, s ígértem meg, hogy megválasztásom esetén vállalom a felügyelői szolgálatot. Most mégis azt kell mondanom, hogy egy, az utóbbi hetekben hozott zsinati döntés és az azt megelőző vita kapcsán olyan új helyzet alakult ki egyházunkban, ami miatt újra kell gondolnom saját helyzetemet, ígéretemet. A döntés, amire utaltam, az országos felügyelői tisztség visszaállítása és annak választás nélkül, a jogfolytonosság kimondásával történő betöltése volt, furcsa módon egy olyan pillanatban,

amikor az általános tisztújítás lényegében már a vége felé járt. A vita pedig számomra azt jelezte, hogy országos szinten, legalábbis bizonyos körben, nincs meg a bizalom a korábban hat tagúnak tervezett országos elnökségbe már beválasztott tagokkal, vagy azok közül néhányal szemben, hiszen az ő tevékenységük kompenzálására, a partikuláris kerületi érdekekkel szemben az országos érdekek képviselőjére lenne szükség az országos felügyelőre. Egyszerű lenne a megoldás, ha az egyházkerületi felügyelőnek csak a kerület ügyeivel kellene foglalkoznia. Akkor elég lenne magam mögött érezni az egyházkerület gyülekezeteinek a bizalmát. Az új törvény viszont nemcsak az országos elnökség tagjává tette a kerületi felügyelőket, hanem bizonyos országos feladatok ellátását is rájuk bízta. A bizalom vagy bizalmatlanság kérdésével együtt az is problémássá vált számomra – s ezt az előzőnél talán még döntőbbnek érzem –, hogy milyen üzenete van ennek a zsinati döntésnek az egyházi szervezet megújításával és az általános tisztújítással kapcsolatban. Mindezek kérdésessé tették számomra, hogy ez után a zsinati ülés után tudom-e a következő hat évre továbbra is vállalni az egyházkerületi felügyelői szolgálatot és az ezzel járó országos elnökségi tagságot.

Ezért azt kértem az egyházkerület jelölőbizottságától, s azt kérem most a közgyűléstől is, adjon időt arra, hogy az immár hét tagúra bővült országos elnökségben megpróbáljuk tisztázni: milyen megfontolások motiválhatták, hogy a lényegében már kialakult szervezetet az utolsó pillanatban megváltoztatták, hogyan látja az elnökség a saját helyét és szerepét ebben az új szituációban, csak én érzem úgy, vagy valóban van bizalmi válság. Ha az ezekre a kérdésekre kapott válaszok eloszlatják aggodalmaimat, vagy az egyházkerülettől kapott bizalom legyőzi a bennem esetleg megmaradó fenntartásokat, kételyeket, akkor az egyházkerületi felügyelői tisztségbe történő beiktatásomra egy későbbi időpontban, legkésőbb a december 15-ei országos közgyűlésig sor kerülhetne. Ha viszont nem így alakulna a helyzet, s a megváltozott körülmények között nem tudnám vállalni az egyházkerületi felügyelői tisztséget, akkor sajnálatos vissza kellene adnom a mandátumot, s új választás kiírását kellene elrendelni.

Kérem megértésüket.

D. DR. HARMATI BÉLA
püspök jelentése:

Tisztelt Közgyűlés!

1. Az 1610-ben Zsolnán tartott és az 1707-ben Rózsashegyre összehívott evangélikus zsinatok határozatai nyomán alakult ki egyházunk strukturális rendje, egyházmegyei és egyházkerületi beosztása. A legutóbbi zsinati területi rendezési határozatokig sokféle struktúrában éltek gyülekezeteink. Volt, amikor üldözések, máskor császári önkény, később szocialista diktatúra hozott változásokat. Mai közgyűlésünk új kezdetet jelent általában egyházi választásaink után, a legutóbbi öt évtized kétkerületi struktúrája helyett most háromkerületi rendben.

A Déli Egyházkerület számára ez az új rend azt jelenti, hogy a Somogy-Zalai Egyházmegyét átadtuk az új Nyugati (Dunántúli)

Egyházkerületnek, Észak-Pest Megye és Dél-Pest Megye Egyházmegyéit pedig az Északi Egyházkerületnek. Maradtunk tehát: Bács-Kiskun, Kelet-Békés, Nyugat-Békés, Pest és Tolna-Baranya, öt egyházmegeye.

Közgyűlésünk hadd köszöntse először az újonnan szerveződő Nyugati (Dunántúli) Egyházkerületet és annak megválasztott és hivatalukat átvett vezetőit, Ittész János püspök urat és dr. Weltler János felügyelő urat.

Köszöntjük az újjáalakult Északi Egyházkerületet és annak hivatalában jogfolytonos püspökét, D. Szevik Imre püspök urat és újonnan választott és beiktatott felügyelőjét Benczúr László urat. Az a meggyőződésünk, hogy két vagy három kerületre tagolódva is, az evangélium szolgálata egy és oszthatatlan és Magyarországi Evangélikus Egyházunk egységesen egész Jézus Krisztus követésében.

Azt a helyzetet is látnunk kell, ami a területi rendezés után létrejött. A zsinati törvény szerint van egy mamut kerületünk, a Nyugati (Dunántúli), 114 egyházközséggel, van egy közepes Északi Egyházkerületünk 78 egyházközséggel és egy „mini” Déli Egyházkerületünk 64 egyházközséggel. Ma az a feladatunk, hogy az egyházmegeyék választása alapján megalakuljon a kerületi Közgyűlés és Presbitérium, megválasszuk és beiktassuk a kerületi tisztségviselőket.

2. Előző, 1995-2000. évi ciklust lezáró kerületi presbitériumi ülésünkön és közgyűlésünkön, 2000. április 7-én részletes jelentést terjesztettünk be felügyelő úrral együtt a Kerület életéről. Az ezévi következő presbitériumi ülés és közgyűlés elé szintén készül majd jelentés az elmúlt időszakról. Engedjék meg azonban, hogy tájékoztatásul ismertté tegyem azt a levelet, amelyet a Nyugati (Dunántúli) Egyházkerület 2000. szeptember 23-án tartott Közgyűlésével kapcsolatban megküldtem minden gyülekezetünknek és érintetteknek.

A Magyarországi Evangélikus Egyház
Lelkészei, Felügyelői és Tisztségviselői
SZÉKHELYÜKÖN

Kedves Testvérek!

Fontosnak tartom, hogy Mindnyájukat tájékoztassam a Nyugati (Dunántúli) Egyházkerület megválasztott új püspökének és felügyelőjének 2000. szeptember 23-án Győrben tartandó beiktatásával kapcsolatos döntésemről a félreértések elkerülése végett. Az ünnepi egyházkerületi alkalmon ugyanis nem tudok részt venni.

Az újonnan megválasztott Ittész János püspök és dr. Weltler János felügyelő személye biztosíték számomra is, hogy egyházunkat szerető, lelkiismeretes vezetők kerülnek a Nyugati (Dunántúli) Egyházkerület élére.

Döntésem oka tiszteből fakad. Esküt tettem lelkészavatásom és püspöki beiktatásom alkalmából, hogy „egyházunk törvényes rendjét megtartom és védem” és „egész egyházi életünk jó rendjén és békéjén ... hűséggel munkálkodom”. Felelősnek érzem magam egyetemes egyházi és magyar evangélikus tradícióink megtartásában is. Püspökbeiktató liturgiánk beiktató és beiktatandó püspökről beszél. A reformáció gyakorlata Wittenbergben megerősítette a IV. századi Niceai Zsinat döntését, amely szerint a püspök beiktatását a szomszédos püspököknek kell végezniük. Ez volt a gyakorlat evangélikus egyházunkban Magyarországon is az 1707-ben összehívott Rózsahegy Zsinat óta, kivéve az egyházüldözés korszakainak kivételes eseteit.

A beiktatási ünnepségről való távolmaradásom oka tehát a püspökbeiktatás megváltoztatott liturgiai rendje, az egyházkerület szolgálatra nézve legidősebb és legfiatalabb lelkesze közreműködésével. Isten áldása legyen egyházunk életén!

Erős vár a mi Istenünk!

Testvéri köszöntéssel

D. Dr. Harmati Béla s. k.
a Déli Egyházkerület püspöke

3. Mai alakuló kerületi közgyűlésünk része annak az egyházi választásnak, amelyik 2000. december 15-én fejeződik be az Országos Presbitérium és az Országos Közgyűlés alakuló ülésével. A választások és a különböző önkormányzati testületek, szakbizottságok megalakulásával a három egyházkerület működésével nem történt meg egyházunkban minden a sokszor áhított megújulás, újat kezdés útján.

Egyházi szervezetünk, adminisztráciánk, struktúránk másodlagos, szolgáló vonásokat kell, hogy hordozzon. A „proprium”, az elsődleges a spirituális megújulás, evangéliumhirdetésünk, tanításunk, szociális és kulturális tevékenységünk belső feltétele. Az elkövetkező hat évre, amire most a Közgyűlés és a Presbitérium mandátuma szól, tervszerű munkával kell gyülekezeteink, intézményeink, ökumenikus és társadalmi kapcsolataink dolgait átgondolva felhasználni lehetőségeinket. Biztasson bennünket a hét igéje az apostol szavával: „Minden gondotokat öreá vessétek, mert neki gondja van reátok.” (1 Péter 5,7)

A Déli Egyházkerület tisztségviselői:

EGYHÁZKERÜLETI PRESBITÉRIUM 2000-2006 (2000. évi II. törvény 6.§. d. pont)

Szavazati jogú tagok:

Püspök: D. Dr. Harmati Béla
Püspökhelyettes: Káposzta Lajos
Kerületi felügyelő: Dr. Sólyom Jenő
Másodfelügyelő: Dr. Nagy Zoltán – Budapest-Deák tér
Lelkészi jegyző: Szabó Julianna – Budapest-Ferencváros
Nemlelkészi jegyző: Dr. Mesterházy Ákos – Szeged
Kerületi ügyész: Dr. Boros Péter Budapest-Deák tér
Számvevőszék: Elnök: Sándor Miklósné – Kecskemét
Tagok: Kis János – Kecskemét, Pröhle Katalin – Bp.-Cinkota, Zalán Péter – Bp.-Deák tér

Egyházmegeyei küldöttek:

Bács-Kiskun:

Bácsi János – Dunaegyháza, Dudla Erzsébet – Dunaegyháza

Kelet-Békés:

Veres R. Csaba – Medgyesegyháza, Zelenyánszky János – Békéscsaba

Nyugat-Békés:

Lázár Zsolt – Szarvas, Jantos István – Orosháza

Pest:

ifj. Kende György Budapest-Angyalföld, Galli Tamás – Budapest-Pestszenterzsébet

Tolna-Baranya:

Krähling Dániel – Bonyhád, Dr. Simor Ferenc – Siklós

Tanácskozási jogú tagok:*Bács-Kiskun:*

Dr. Eördögh Endre – Baja

Kelet-Békés:

Kondor Péter – Kondoros, Dr. Rück András – Békéscsaba

Pest:

Szirmai Zoltán – Budapest-Fasor, Dr. Kéry Lajos – Budapest-Fasor

Tolna-Baranya:

Andorka Árpád – Szekszárd

Nyugat-Békés:

Ribár János – Orosháza, Koszorús Oszkár – Orosháza

EGYHÁZKERÜLETI KÖZGYŰLÉS**2000-2006****(2000. évi II. törvény 6.§. d. pont)****Szavazati jogú tagok:**

- Kerületi Presbitérium tagjai: 17 fő
- Egyházmegyei elnökségek: 8 fő
- Egyházmegyei küldöttek:

Bács-Kiskun:

Kis János – Kecskemét

Halasi László – Harta

Bernert Péter – Harta

Dudla Ferencné – Dunaegyháza

Kelet-Békés:

Kutyey Pál Gábor – Békéscsaba

Németh Mihály – Békéscsaba

Bertókné Dian Edit – Kondoros

Nagy Dezső – Gyula

Nyugat-Békés:

Lászlóné Házi Magdolna – Pusztaföldvár

Pathó Gyula – Szentés

Vrbovszky Mihály – Szarvas

dr. Gombos Andrásné – Szentés

Pest:

Kendeh K. Péter – Budapest-Pestújhely

Szabó Julianna – Budapest-Ferencváros

Bártfai Barnabás – Budapest-Újpest

Bátovszky János – Budapest-Cinkota

Tolna-Baranya:

Szabó Vilmos Béla – Paks

Varsányi Ferenc – Pécs

Forgách Mihály János – Györköny

Horváth János – Paks

Tanácskozási jogú tagok:

– Egyházkerületi tisztségviselők

Missziói lelkész: Kis János – Kecskemét

GAS előadó: Koskai Erzsébet – Egyházaskozár

– Egyházkerületi Bíróság lelkészi és világi elnöke

– Az Egyházkerület területén lévő intézmények vezetői ill. képviselői

– Szakértők meghívás alapján

A Déli Egyházkerület egyházmegyéinek zsinati küldöttei:

Káposzta Lajos – Soltvadkert, Vrbovszky Mihály – Szarvas, dr. Eördögh Endre – Baja, Szirmai Zoltán. Budapest-Fasor, Kutyey Pál Albert – Békéscsaba, Muntag András – Bpest-Fasor, dr. Rück András – Békéscsaba, Krähling Dániel – Bonyhád, Skorka Katalin – Orosháza, Andorka Árpád – Szekszárd, ifj. Kendeh György – Bp - Angyalföld, Weisz László – Pécs

Egyházkerületi Bíróság (2000. évi II. törvény 33.§. 2. pont)*Bács-Kiskun:*

Nagy Veronika – Csengőd, Dr. Font Éva – Kiskőrös

Kelet-Békés:

Baranka Mária – Gerendás, Feyér Sándor – Mezőberény II., Dr. Melis János – Kondoros

Nyugat-Békés:

Dr. Kelemen Péter – Nagyszénás, Dr. Horváth Antal – Orosháza

Pest:

Győri J. Sámuelné – Bp.-Pestszenterzsébet, Dr. Giró Szász János - Bp.-Deák tér

Tolna-Baranya:

Beke Mátyás – Gyöngy, Dr. Dancs Csilla – Dombóvár, Dr. Páli Kálmán – Pécs

Lelkészképesítő vizsgabizottság (1997. évi VIII. törvény 14.§.)

Baranka György – Gerendás, Győri Gábor – Bp.-Pestszentlőrinc, Káposzta Lajos – Soltvadkert, Koskai Erzsébet – Egyházaskozár, Lászlóné H. Magdolna – Pusztaföldvár, Ribár János – Orosháza, Szirmai Zoltán – Bp.-Fasor, Varsányi Ferenc – Pécs.

